

Ob triletnici zahrbtnega napada

AMERIŠKE BOMBE DEŽUJEJO NA JAPONCE; BOJI NA EVROPSKIH BOJIŠČIH

Washington, D. C. — V četrtek 7. decembra je minulo tri leta, odkar so Japonci zahrbtno napadli Pearl Harbor brez vsake napovedi. Bil je pravi tolovajski napad. Japonci so mislili, da bodo z nami na kratko napravili, a so se temeljito ukanili.

Vojno so začeli, zaključiti jo ne morejo. Po treh letih padajo ameriške bombe na njihovo prestolnico in njihove postojanke vse križem njihovega ozemlja. Glede zaključka pa jim je zapisano na steno: brezpogojna podaja!

Najnovejša vesti iz Filipinov poročajo, da vodijo Amerikanci silovite boje za popolno uničenje japonskih sil na Leyte otoku. Včeraj so ameriški težki tanki obšli japonske čete in so iz zapadne strani od morja presenetili japonske oddelke. General Yamashita vodi svoje Japonce v pravem samomorilnem duhu, samo da bi zadržal prodiranje Amerikancev, kar mu pa ne uspeva. Japonci plačujejo visoke žrtve. Baje okrog 35.000

Japoncev, ki so bili poslani kot ojačenja tekom zadnjih treh tednov proti otoku Leyte, je šlo večinoma na morsko dno. Ostale posadke pa so v stiski in jim preti le pogin, ali pa udaja. Ameriška letala so včeraj uspešno bombardirala japonske postojanke v Mandžuriji. Razbili so več tvornic in drugih ustanov, ki so v službi Japoncev.

Pariz, Francija. — Boji za Saarsko kotlino nadaljujejo v vsej silitosti. Tretja ameriška armada je dosedaj zasedla dve tretjine Saara. Reko Saar so prekorčili Amerikanci na štirih novih mestih. Nemcem so vzeli nadaljnjih 12 milj ozemlja tekom enega samega dneva. (Dalje na 6. strani)

RUSKE ČETE SE BLIZAJO SLOVENIJI IN HRVATSKI

London, Anglija. — Najnovejša vesti omenjajo, da je tretja ukrajinska armada, ki jo vodi maršal Feodor I. Tolbukhin samo še 32 milj od avstrijske meje in da so Rusi že daleč severno zapadno od Blatnega jezera na Ogerskem. Okrog nadaljnjih 120 mest, vasi in naselbin je na novo padlo v ruske roke tekom zadnjih dveh dni, omenjajo poročila.

Druga poročila iz Švice pa pravijo, da ruske čete so morda že ob avstrijski meji, ali pa bodo vsak čas. Druga ost prodira južno zapadno od Blatnega jezera proti Hrvaški in Sloveniji, od kateri so ruske čete oddaljene le par milj. Železnica, ki veže Zagreb z Budapešto je že tri dni v ruskih rokah.

Radio vest iz Jugoslavije pravi, da vlada v Zagrebu velika nervoznost med Paveličevimi pristaši. Pavelič in njegova vlada zahaja k zatonu. Hrvatski poglavarji se pripravljajo na beg, najbrže v Nemčijo, ker drugam nima kam.

V Titovem taboru pričakujejo osvoboditev Jugoslavije v dveh do treh tednov. Prvotno je bilo pričakovati, da bodo Nemci skušali braniti črto ob Reke, preko Gorjancev gori čez severno Hrvaško, kar jim pa zdaj najbrže ne bo kazalo, ker Rusi se prehitro bližajo proti Dravi in groze Nemcem z zajetjem. Pričakujejo pa gotovega odpora na gorskih porobkih na Gorenjskem in ob Karavankah.

KAKO DOLGO BO VOJNA TRAJALA V EVROPI?

Nekje v Nemčiji. — Ameriški poročevalec Stoneman, ki se nahaja na nemških tleh s prvo ameriško armado komentira in pravi, da odgovor odvisi od štirih vprašanj, ki so: 1) Kakšno moč ima Nemčija v svojem močtvu, na frontah in doma in kako jo uporablja? — 2) Kakšne posledice bo imelo strateško zračno bombardiranje na Nemčijo tekom zime? — 3) Ali bodo Rusi v stanu vdreti v Nemčijo kadar bodo začeli z zimsko ofenzivo? — 4) Ali moremo mi izvajati zadostno nadmoč v močtvu in orožju ter doseči preboj zapadne stene?

Glede nemške moči pravi, da ima Nemčija še močno armado, ki jo vodi zdaj sposoben maršal von Rundstedt, ki je dober strateg in je napravil tekom zadnjih mesecev le malo napak. Dalje načelnik gestape Himmler in njegova organizacija kaže, da kontrolira še vedno nemško javnost in da še vedno zbi-

ra in tranira nove sile za fronto in za doma. Na podlagi vsega tega so zdaj odpovedala vsa dosedanja prerokovanja, da bo vojne kmalu konec, pravi Stoneman. Tako nekako gledajo zdaj iz zavezniških krogov na razvoj sedanje borbe z Nemčijo na zapadu. Nekateri se celo vprašujejo, zakaj Rusija ne prične s svojo zimsko ofenzivo. Lansko leto in preje so pa v Moskvi vpraševali, kaj je z drugo fronto in zakaj jo ni. Vse to prihaja le od onih, ki nestrpno pričakujejo konca vojne in v svoji neučakanosti delajo svoje nepre-mišljene zaključke.

FRANCOSKA VOJSKA SE DELUJE



Nemci so mislili, da so popolnoma razpršili prvo francosko armado, toda svoje misli so morali spremeniti, ko je "mrtna" armada vstala in zajela na stotine nemških ujetnikov pri Belfortski olini. Na sliki vidimo, kako ujetniki korakajo z rokami nad glavo po cesti blizu mesta Haricourt v Franciji, ki jih ženejo v ujetniško taborišče.

NESOGLASJE MED AMERIKANCI IN ANGLEŽI RADI ATLANTSKEGA ČARTERJA

Washington, D. C. — Kakor znano, so nastale nesoglasja med uradno Anglijo in Združenimi državami radi notranjih razvojov v Italiji in Grčiji. V obeh deželah so nastali med političnimi strankami spori radi nadvlade. V Grčiji n. pr. so zapletene štiri stranke, ki so: Narodna osvobodilna fronta; Osvobodilna armada helenskih ljudstev; Helenska narodna demokratska armada in še levčarska politična skupina. Narodna osvobodilna fronta zgle, da je najmočnejša, toda Angleži so proti njej, ker hočejo, da Grčija ostane na konservativni liniji in da ne zabrede v kake radikalne vode. V Atenah in drugod so nastali spopadi in angleška vojska je že posegla vmes s tanki in drugim orožjem, da uveljavi svoje načrte. V Italiji je isto. Tam pa Angleži napačno obžalovali, ki se je izvršil radi tega, ker ladja ni bila razsvetljena po predpisih in zato letalci niso mogli razločiti, kaka ladja je, pravi poročilo.

— Rim, Italija. — Angleški letalci so potopili blizu Trsta v Jadranu nemško bolniško ladjo Tuebingen. Angleži so pozneje napad obžalovali, ki se je izvršil radi tega, ker ladja ni bila razsvetljena po predpisih in zato letalci niso mogli razločiti, kaka ladja je, pravi poročilo.

— Washington, D. C. — Mornarica Zdr. držav zdaj šteje 51.155 ladij vseh vrst. Tako objavlja mornariški tajnik Forrester. Od teh je 1.155 bojnih ladij, druge ladje so večje in manjše transportne in druge ladje. Silna moč je to.

— Pariz, Francija. — Znani pariški publicist Guy Bunau-Varilla, ki je preje izdajal list "Le Matin", je bil te dni aretiran od oblasti sedanje francoske vlade radi prejšnjega sodelovanja z Nemci. Skrival se je več tednov pred policijo.

KRIŽEM SVETA

— Washington, D. C. — Kongresna zbornica je odglasovala z 262 proti 72, da ostane davek za socialno zaščito (Social Security Tax) še za nadaljnje leto po starem to je 1%, ki se odteguje od plač in 1% pa morajo plačati delodajalci. Po zakonu bi morali plačevati že zdaj 2%. Predlog mora odobriti tudi senatska zbornica.

— London, Anglija. — Zavezniške fronte so oddaljene zdaj od Berlina: Na zapadu 296 milj; od vzhoda 309 milj in v italijanske fronte 527 milj. Obroč okrog Nemčije se počasi a stalno zožuje. Nemčija bo imela letos tudi velike stitnosti radi prehrane in njenem vedno ožjem krogu.

— Rim, Italija. — Angleški letalci so potopili blizu Trsta v Jadranu nemško bolniško ladjo Tuebingen. Angleži so pozneje napad obžalovali, ki se je izvršil radi tega, ker ladja ni bila razsvetljena po predpisih in zato letalci niso mogli razločiti, kaka ladja je, pravi poročilo.

— Washington, D. C. — Mornarica Zdr. držav zdaj šteje 51.155 ladij vseh vrst. Tako objavlja mornariški tajnik Forrester. Od teh je 1.155 bojnih ladij, druge ladje so večje in manjše transportne in druge ladje. Silna moč je to.

— Pariz, Francija. — Znani pariški publicist Guy Bunau-Varilla, ki je preje izdajal list "Le Matin", je bil te dni aretiran od oblasti sedanje francoske vlade radi prejšnjega sodelovanja z Nemci. Skrival se je več tednov pred policijo.

— Bruselj, Belgija. — Radi izgrediv, ki so se ponavljali zadnje dni po vsej Belgiji, so v deželi še vedno v veljavi policijske ure. Gostilne in javni prostori se zapirajo po 6. uri zvečer. Če se bo položaj izboljšal pravijo, da bodo za prazniške policijske ure odpravljene.

KAJ SNUJETA DE GAULLE IN STALIN ZA ZAPRTIMI VRATI V MOSKVI?

Berne, Švica. — Francoski general De Gaulle, načelnik začasne francoske vlade v Franciji je dospel koncem zadnjega tedna v Moskvo. Samo na uro gledat tja najbrže ni šel, ker zanj je več kakor dovolj dela doma. Posledice obiska bodo najbrže take, da bo Stalin močno podprl vse francoske zahteve proti Nemcem. Francozi imajo namen zahtevati velik kos Nemčije na zapadu. V zameno za vsako tako politično naklonjenost pa bo Stalin zahteval vsestransko podporo od Francije proti Francovemu režimu v Španiji, katerega Stalin smatra za fašistično gnezdo na pirenejskem polotoku, ki ga je treba po njegovem mnenju odpraviti. Vmes so še druge zadeve. Tako se kuje v Evropi iz dneva v dan nova politika med velesilami. Stalin pripravlja svoje adute, drugi druge. Stara igra se igra naprej, le za mizo so drugi igralci.

CHURCHILL BRANI STALIŠČE VLADE

London, Anglija. — Premier vlade Winston Churchill, je včeraj v daljšem govoru zagovarjal vladno stališče napram grškim razmeram. Njegov najbolj tehten razlog v obrambi vladnega stališča je bil, ko je izjavil, da Anglija ne more dovoliti, da bi Grčija padla v komunistično anarhijo. Laboritski poslanci se z njegovo izjavo niso zadovoljili.

REVOLTA V ATLANTSKI JETNIŠNICI

Atlanta, Ga. — V zvezni jetnišnici v Atlanti je prišlo predvčerajšnjim do revolte. Petindvajset jetnikov se je uprlo, ker so jih imeli zaprte vred z nazizskimi saboterji. Jetniki so najprej udarli v jetniško brivnico, kjer so pobrali vsa brivska rezila. Razorožili so tudi več stražnikov in pet istih odvedli s seboj kot talce. Jetniki grozijo, da če bodo oblasti proti njim uporabili plin ali kaj drugega, bodo stražnike pobili kot talce. Oblasti skrbijo, kako jih bodo razorožili in ugnali.

"Amer. Slovenec" je vez, ki druži ameriške Slovence od obale do obale.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE PROSI AMERIŠKE ROJAKE NAJ POHITIJO S POMOČJO

Chicago, Ill. — Rojakinja Josephine Judnich iz 720 N. Nelson St., Joliet, Ill., je s posredovanjem Rdečega križa prejela pismo od svojih sorodnikov v stari domovini, obenem pa je še Slovenski rdeči križ priložil tistemu pismu svoj listič. Tu pričbamo oboje dobesedno.

Metlika, Slovenija,
3. avg. 1944.

Draga naša teta:

Seznalo se je, da se lahko piše in da gre pošta aeroplanska, zato Vam napišemo par vrstic, saj veliko tako ne moremo, ker pero ne more popisati, kako težko je bilo in je naše življenje. Lahko Vam je že kaj znano, kako razsaja grozna vojna, da svet še ni pomnil kaj takega. Vse je uničeno in razbito. Količino pa grozne smrti mladih in starih! To je nekaj strašnega. Vedno se skrivamo in bežimo, da več ne znamo kam. Prejšnje tedne so zopet pridrl Nemci v Metliko in jo zažgali na vseh koncih. V požigu je ostalo le par hiš in vse so oropali in povsah tudi ljudstvo kar tava. Naša hiša je komaj ostala, ali vsa oropana.

Pri nas je Mima Završnikova in njena hči. Vse jim je požgano. Tako se potikajo goli in bos. Kaj bo pozimi, ko nimamo denarja, pa tudi nobene trgovine ni že leto dni in ničesar, vse zaprto, nimajo kaj prodajati! Draga teta, oh, koliko glada, pa nobeden nima živeža. Sladkorja že čez leto nismo videli in tako je z vsemi stvarmi. Mi veliko prestanemo. Otroci vprašujejo, če misli kaj naša teta na nas. Toni je sedaj star dvanajst let, Edi pa enajst. Slaba leta imajo; to bi samo jedlo, pa nima kaj. Moj mož ne zasluži, ker nima blaga za delati in moški so vsi v vojski.

Draga teta, kako je z Vami in Vašo družino? Ste vsi živi in zdravi? Usmilite se nas. Pomagajte nam vsaj malo. Prosite tam, naj nam kaj pošljejo. Sliši se, denar se lahko pošlje. Seveda, roba bi nam še bolj prav prišla. Kdor ima še denarja, ta še nekako pod roko dobi, nas se pa Bog usmili. Oh, ko bi bilo že kmalu konec. Že vse smo poskusili, le smrti še ne.

Komporetova teta so še živi. Oni so že stari. Sedaj so začeli otekati po životu. So silno radevedni, če je naša Anka še živa. Lojze bi sam rad pisal, pa radi bolne noge ne more. Rad bi si jo dal popraviti, pa nimamo s čim. Vojna nas je zatrla. Hranili smo in hranili, ali za koga? Teta, zaključujem to borno pismo. Upam in želim, da bi Vam mogla prihodnjič kaj boljšega sporočiti, ako bomo živi ostali. Najsrčnejšje Vas vse pozdravljamo. — Lojzika Vivoda.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE
GLAVNI ODBOR

Dne 30. avg. 1944.

Cenjeni naslovljenec!

Vsebina priloženega pisma, ki Vam ga pošilja Vaš sorodnik, bo gotovo zanimala tudi ostale naše rojake v Ameriki. Zato Vas prosimo, dajte ga uredni-

štvo tamošnjega slovenskega časopisa s prošnjo, da ga objavi. Na ta način bodo naši rojaki seznanjeni s strahotnim pustošenjem njihove stare domovine po nemških in italijanskih fašistih.

Glede zbirk pripominjamo, da je potreba največja v hrani: maslo, sladkor, kava, riž, kondenzirano mleko, čokolada, dalje obutev za odrasle in otroke ter obleke gotove ali v blagu, še posebno pa perilo telesno in posteljno, odeje, rjuhe, slamarice, sukanec, kuhinjska posoda itd.

Pohitite z zbiranjem, potreba je velika. Smrt fašizmu — svoboda narodu!

(Šteti uradni pečat Rdečega križa Slovenije in podpis predsednika in tajnika, ki sta pa nečitljiva.)

IZ JUGOSLAVIJE

Washington, D. C. — Ruska armada je v južni Ogerski prekorčila Donavo, kakor je bilo že poročano, in je že precej daleč prodrla ob severnem bregu Drave, da bi odrezala Hrvaško od Nemčije.

Nazijski list Deutsche Zeitung in Kroatien izraža svoje nezadovoljstvo, da je bil pridelek koruze letos na Hrvaškem tako zelo slab.

Jugoslovanski minister za trgovino in industrijo je izjavil v Beogradu, da bo Jugoslavija v dveh ali treh letih zmogla sama prehraniti svoje prebivalstvo, če bodo Zavezniki pripravljeni deželo založiti z živino in poljedelskimi stroji, ko bo popolnoma osvobodjena.

Nemci so povedali po radiu 30. nov., da je v Zagrebu 646 dijakov dokončalo svoje vojaško vežbanje v nemški armadi, nakar so bili prideleni kot častniki (commissioned ensigns) ustaški vojski.

Ali že imate BARAGOVO PRATIKO

za leto 1945?

Ako še ne, pišite takoj po njo, dokler je v zalogi. Letošnja Pratika je zelo zanimiva knjiga za vsako slovensko hišo. Naročite jo zase in za svoje prijatelje. Stane s poštnino samo 40 centov

kar je poslali v gotovini. Money order ali v znakih po 3c. Drugih znakov za višje cene ne moremo sprejeti.

BARAGOVA PRATIKA
1649 West Cermak Road,
CHICAGO 8, ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak tork in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor sadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutraj. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg našega imena na naslovni strani kažejo, do kodaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

ENA SITNOST REŠENA — TISOČ NOVIH PRIDE

Znan je pregovor: "Ogenj pravi, začni me, širil se bom sam." Tako je tudi z vojsko. Berlinski poborbarjeni norec jo je začel in razširil se je kakor ogenj prav po vsem svetu. Vojska uničuje vse, kar so ljudje zgradili v dolgih dobah. Ne samo, kar je napravljeno iz materijala, še hujše trpi duhovna stran človeka. Uničenje je torej duhovno in materijalno. Ostale bodo le razvaline na zunaj v svetu, pa tudi silne razvaline v dušah in srcih. To je sad vojne.

In po vojni, koliko sitnosti in težav bo! Vpijemo in glasno zahtevamo svobodo in demokracijo. I sveda, vsi smo za svobodo, ampak kakšno? Vsak izmed nas bi rad svobodo, v kateri naj bi se vse hitro popravilo, izboljšalo, uredilo tako, da bi bilo vse zadovoljivo, da bi bilo vse, kakor bi si vsak želel. "Vse to gre pa že preko človeške zmognosti. To bi bili že čudeži, in čudeže zahtevamo. Ali jih bomo dobili? Morda kje — ali tudi povsod? Zelo na mestu je, da ljudje tudi stvarno mislimo in računamo z dejstvi, takimi, kakršna nas obdajajo v sedanjih težkih časih. Lažje bomo sprejemali in nosili visoke odgovornosti, ki jih nam bo nalagala bodočnost.

S stvarnega gledišča lahko napravi vsak že danes primerno sodbo o bodočnosti. Ko se bo v Evropi vojna končala, bo vzelo najmanj eno celo desetletje, da se bodo politične razmere vsaj za silo uredile. V državah, kjer je vojska uničila vse politično in državno življenje, bo pri gradnji novega političnega življenja silno veliko trenja. Novi voditelji bodo snovali vse mogoče politične ideologije in to bo vsestranskih bojev, da kaj. Vse to moremo pričakovati in še več.

Prav te dni imajo Zavezniški nove težave z Italijani. Strank imajo v Italiji dosti. Stari političarji, ki so vodili politično življenje v Italiji pred Mussolinijem, so na novo oživil v vsak hoče biti vodja. Prerekanja med njimi se vlečejo brez konca in kraja. Drži jih nekoliko nazaj le to, da Zavezniški gledajo na nje in da kakega prevročega političnega boja ne bodo dovolili. Drugače pa so njihove stare politične strasti oživele in nobena se ne bo podredila drugi. Radi takega stanja je Bonomi moral resignirati prav te dni. Zdaj ga kličejo menda nazaj v vlado, v katero bo najbrže zopet vstopil, a bo zbral druge voditelje v vlado. Koliko bo to pomagalo, je težko ugibati, a za dolgo ne bo. Prav je, da se da političnemu življenju svoboda, ampak v drugih časih, ne pa v takih časih, kakor je svet danes. Sicer pa so bili Italijani še včeraj naši največji sovražniki. Hitlerju so služili in bili njegova glavna opora, zdaj naj jih Zavezniški pa z zlato žlico pitajo. To je smešno. Seveda razumemo, da v politiki je treba marsikaj popustiti in da se z lepim ravnanjem več doseže kakor s kako trdoto, ampak Italijani posebnega upoštevanja ne zaslužijo. Italijani prav za prav spadajo pod okupacijsko zavezniško vlado. Čemu se baviti z njimi, kakor s kakim kujavim otrokom, ki noče nobene stvari jesti?

Iste težave bodo z drugimi deželami. V Belgiji, ki je mala deželica, tudi vre. V Franciji držijo s silo doli nekatere politične voditelje. Nekateri so utekli, ker so obtoženi sodelovanja z Nemci. Toda njihovi namestniki doma kuhajo nove načrte in tudi tu bo političnega trenja veliko. Do malega v vsaki državi bodo po vojni svoje vrste težave. V nekaterih bodo mogoči doseženi stari politični voditelji, v drugih ne. In to bodo trenja! Stare miselnosti ne bodo kar čez noč izginile, a nove jih bodo izrivale in skušale priti na njihova mesta.

Popolni politični in gospodarski preobrat bodo izsilili v svetu tudi novi vplivi velesil, ki bodo odločevale nad svetom. To bodo v prvi vrsti Amerika, Anglija in Rusija. Preobrat bo zahteval mnogo časa za prilagoditev novim razmeram. Tu bodo težave, a male ribice bodo morale plešati, kakor bodo godle velike ribe. Za mnoge ne bo izbire. V svetu pride neki novi red, za katerega zdaj še niso iznašli niti primerne imena. Kako bodo svirali v tem

novem koncertu posamezni narodi in dežele, lahko tu in tam ugibamo, kaj več ne moremo. Če smemo soditi kaj po preteklosti, potem brez prepričev ne bo šlo. Svet bo postavljen v novo dobo. Kako dolgo bo ta nova doba trajala, nihče ne ve. Zdaj se še niti začela ni, pričela pa se bo po vojni. Tudi v tej novi dobi ne bo že kar jutri nebes in še potem dolgo ne. Ne samo pri delu na polju, ampak tudi na drugih poljih velja človeku božja pripomba: V potu svoje ga obraza si boš služil svoj kruh! Kdor na to božjo pripombo ne pozabi, ta sprejema tudi politično življenje stvarno in ob njem ni razočaran, tudi kadar se obrne proti njemu najslabša stran.



KLIC ZA "NOVI SVET IN DRUGE NOVICE"

Pueblo, Colo.

Leto 1944 se bliža svojemu zatonu. Še par tednov pa bo izginilo in pustilo za seboj sledove žalosti tisočim materam padlih sinov. Kako se počuti ubogo materino srce, ko dobi obvestilo: sin je padel. Jaz sočustvujem in kličem vsem tistim materam, ki so zgubile sinove v vojni: potolažite se in mislite si, da to je moralo tako biti. Upajmo na boljše v letu 1945, da nam bo prineslo toliko zaželeni mir, in upajmo, da ne bo dolgo, ko bodo zazvonili zvono vi po naših slovenskih farah, da je vojna končana in naši še živeti fantje se povrnejo kot zmagovalci domov k staršem. Bog daj in nas usliši, da bi se to kmalu zgodilo.

Zdaj pa h kampanji za "Novi Svet", ki je zdaj v teku in se bo končala ta mesec. Apeliramo na vse naše rojake po celi Ameriki, kateri še niso naročeni, da si ga naroče. Stane le borna dva dolarja za celo leto. List ima veliko lepega katoliškega čtiva, najbolj pa so zanimive in lepe njegove povesti in črtice. Posebno zdaj izhaja zanimiv roman, "Navesta z milijoni". Jaz sem dobila tu in tam nekaj novih naročnikov in naročnino poslala na list in so me postavili za kandidatino. Naravno, zdaj pa moram zavijati rokave in delati, če hočem biti princeznja. Iz tega razloga prosim vse moje tukajšnje prijatelje in znance tu v Puebli, kakor tudi v Denverju, Clevelandu, Minnesoti, kjer imam tudi dosti prijateljev, da mi oddajo svoje glasove, ko bodo obnavljali svojo naročnino in se za to že vsem vnaprej zahvaljujem. Poagitrirajmo pa tudi vsepovsod za nove naročnike za ta lepi list.

Moj sin Rajmund je prišel domov na dopust za 15 dni, kar je bilo vse prekratko. Veselila sem se ga domov cela dva meseca, ali kadar odhaja je tako žalostno, če ravno je od mene samo 350 milj. Nahaja se še vedno v enem kraju, v New Mexico, že skoro tri leta.

Zadnji teden je razsajala tukaj velika sapa. Prinesla je tudi dosti prehlada, in vsak se pritožuje, da ga nekaj ščiplje. Tudi mene je zadela tista usoda. 30. novembra smo dobili sneg. Malo se kaže, da vidimo, da je še bel. Dobro bi bilo, da bi ga dobili kaka dva čevlja. Bi bilo bolj zdravo kakor tudi bolje za polja.

Ob sklepu mojega dopisa pozdravljam vse moje prijatelje in prijateljice širom Amerike, posebno mojo prijateljico Johano Kašček v Binghamu, Utah, Angelo Praznik v Minnesoti, in Katie Jenich v Sacramento, v Kaliforniji. Hvala, Katie, ker si se naročila na Amerikanski Slovencek in Novi Svet.

Mary Kogovšek.



DOBRA VOLJA NARODA SE JE IZKAZALA

Joliet, Ill.

Potom podružnic šte. 37 SANSa in šte. 1 JPO-SS je bil na seji 10. novembra izbran poseben odbor, ki naj prične s kampanjo za zbiranje obleke in drugih potrebnih stvari za naš trpeči narod v stari domovini.

Ta posebni odbor je takoj razglasil močno utemeljeno kampanjo za teden dni in sicer od 13. do 18. novembra. Takoj prve dni se je razvidelo, kako navdušeno se je naš in tuji narod odzval in pričel donati in dovažati mnogo dobrega oblačila in obuvala. Ker je bil odziv naravnost nepričakovan, je odbor določil, da kampanjo za tri dni podaljša, da se nabiranje oblačil nadaljuje do 22. novembra. Kampanja je torej trajala deset dni.

V teku tega časa se je v naši naselbini nabrala nepričakovana količina novega in dobrega oblačila ter obuvala v teži 8,946 funtov, kar je bilo sproti in nemudoma odposlano na pristojno mesto v New York.

Kljub temu, da so se tudi v naši naselbini od časa do časa vršile slične kampanje tujih narodnosti, je bil vendar naš rezultat povsem razveseljiv, ker v teku desetih dni zbrali 8,946 funtov oblačila in obuvala pomeni veliko trdega dela in temeljite agitacije, toda kljub temu je pa odbor v veliko zadovoljenje, ker njegov trud ni bil zaman.

Postaja za zbiranje obleke je bila Ferdinand dvorana, ki jo je iz prijaznosti naklonil č. g. župnik fare sv. Jožefa, Rev. Father Butala. V dvorani je bil vsak večer zaposlenih številno naših mož in žen, ki so marljivo delale in razbirale obleko in jo vlagale v zavoje.

V času kampanje je bil odbor deležen velikega sodelovanja in to celo od mestnega župana Arthurja O. Janke, ki je javno objavil svoj proglas in apeliral na jolietški narod, naj pomaga našemu ljudstvu v Jugoslaviji, ki nujno potrebuje naše pomoči.

Našemu odboru je izkazal svojo naklonjenost tudi načelnik publiknih šol, Dr. Gayle Hufford, ki je izdal naročilo vsem otrokom v šolah, naj zbirajo obleko za narod v Jugoslaviji.

Vodstvo lokalne radio postaje je dnevno bodrilo jolietške meščane, naj prispevajo za našo ljudstvo v stari domovini potrebno obleko in obuvala. Enako je odstopilo dva večera po pet minut, da sta potom radia govorila v prid kampanje za obleko Rev. Father Butala, župnik fare sv. Jožefa in duhovni vodja KSKJ, in sestra Josephine Erjavac, glavna tajnica Slovenske ženske zveze. Vsebi na obeh govorov je bila privlačna sila in oba sta žela veliko priznanja.

K uspehu sta veliko pripomogle sestre Emma Planinšek, predsednica podružnice šte. 20 SZZ in Jennie Benedik, obe navdušeni narodni delavki v naši naselbini, kakor tudi sestra

Jean Težak, načelnica ženske in mladinske aktivnosti KSKJ, ki so se potrudile in obiskale lokalne trgovce in nabrale mnogo novega oblačila za odrasle in otroke.

Da je bil program kampanje v resnici privlačna sila, gre pa javno priznanje našemu navdušenemu narodnemu delavcu, ki ne bo nikdar obstal pred pragom, kadar gre za dobro stvar, in to je brat John L. Jevitz, predsednik društva šte. 66 Ameriške bratske zveze, ki je dal ves svoj prosti čas temu plemenitemu namenu ter je skrbel za vso potrebno publiciteto v lokalnih listih in oglašanje potom lokalne radio postaje.

Brat Frank J. Wedic, glavni tajnik DSD in tudi član tega odbora, je vedno skrbel, da so bili tovorni vozovi na razpolago za dovažanje in odvažanje obleke in zabojev.

Sestra Josephine Erjavac nam je poznana, da ji ni nobeno delo odveč, kadar gre za narod. Ona je veliko časa žrtvovala, da je bila obleka pravilno razporejena in vknjižena. Kot tajnica tega odbora bo itak javno objavila natančen rezultat nabrane obleke in obuvala, kakor tudi imena vseh onih, ki so tako marljivo sodelovali in pomagali.

Bratje in sestre! Naša jolietška naselbina ni bila še nikdar zadnja, kadar je šlo za kako vzvišeno delo, bodisi za naselbino ali za narod. Tudi sedaj v tem trenutku, ko naš narod s turobnim glasom prosi naše pomoči, ne bomo samo nemo gledali njegovo trpljenje. Slovenski narod je bil vedno delaven, kulturn, priden in pošten. Sedanje trpljenje ga ni doletelo po njegovi lastni krivdi. Njegove prošnje do nas so v tem času upravičene, in naša dolžnost, da naša narodna dolžnost je, da mu gnetno in moralno pomagamo, kar le moremo.

Za odbor:

L. Zeleznikar, predsednik.

Joliet, Ill.

ZOPET NEKAJ IZ SLOVENSKEGA RIMA

Joliet, Ill.

Cenjeni g. urednik, ne vrzite teh vstic v koš! Na Zahvalni dan smo dobili prvi sneg, toliko da vemo, da je še bel. Te dni se pa tudi vreme nekam kisto drži, ko tisti, ki ptičko zgubi.

Ne morem si pomagati, da ne bi omenil ohceti pri Suhadolcu. Tako je bilo vse lepo pripravljeno in urejeno, kakor na Dunaju. Bilo je vsega dobrega za jesti in piti in vrtelo se je, soba vrh sobe, da je bilo veselje. Zakaj pa tudi ne? Saj je pela Mervarjeva harmonika, pomagal mi je pa Jože Jeriša. Hvala, Jože. V spodnem stoku je pa igral Bobby Kozlarič. Tudi njemu hvala. Jaz sam ne bi mogel biti vsemu kos, tako pa je bilo vse O.K. Tudi hvala vsem, ki ste prišli na to ženitovanje.

Mati neveste je Katarina Vidic, sestra gl. tajnika DSD, nevesta pa Dorothy. Ženin, Jimmy Shtergel, je fest fant. Zares lep par. Želim jima zdravje in srečo v zakonskem stanu, posebno pa za zastopnost.

Nadalje moram poročati veselo in nenavadno novico, da je jolietški Slovencek Leonard Vidic dobil posebno priznalno diplomo za svojo iznajdbo. Iznal je nekaj takega, da aeroplan manj gasoline porabi, pa prav tako leti v boj. Tudi Slovenci so ptiči. Iznajditelju iskreno častitam.

Lep pozdrav vsem čitateljem Am. Slovenca, posebno pa rojakom v Sheboyganu, La Salle in Clevelandu.

John Riffel, naročnik.

ZANIMIVI DOŽIVLJAJI AM. SLOV. LETALCA

Brooklyn, N. Y.

Ko sem prodajal med rojaki Baragove pratike, sem prišel tudi do družine Mr. in Mrs. Ručigaj, in to ravno takrat, ko je bil doma na dopustu njihov sin

Lt. John C. Ručigaj, ki služi pri letalcih. Povedal je, kako je bil že pogrešan in kako se je rešil.

Ko so pri neki priliki z bombnikom leteli nad Nemčijo in so bili po opravljenem bombardiranju že na poti domov, se jim je bombnik pokvaril. Končno so ga morali zapustiti v zraku in skočiti ven s padali. Na tla so se spustili ravno nad Jugoslavijo, nekje v Istri blizu Reke. Tam so jih partizani rešili in skrili. Če bi partizani ne bili tako hitro prišli k njim, bi jih bili Nemci zajeli, in potem se zna, kaj bi bili z njimi naredili. Toda ti ameriški letalci so imeli srečo, da so jih rešili partizani, ki so jih ljubeznivo sprejeli in dobro pogostili. Lt. Ručigaj jih ne more prehladiti, kako dobri ljudje so, kako imajo lep red in vse snažno. Tudi duhovnika imajo, ki opravi vsak dan sv. mašo, katere se je tudi Lt. Ručigaj večkrat udeležil ter se zahvalil Bogu, ki ga je rešil gotove smrti. Tako sam pravi, da ga je Bog rešil s pomočjo dobrih partizanov. Tisti iz ponesrečenega zrakoplova, ki so bili še pri življenju, so se s padali doli spustili in si rešili življenje. Nekaj pa je bilo mrtvih na zrakoplovu; tisti so zgoreli z zrakoplovom vred.

Žalostno in pretresljivo je že samo poslušati take doživljaje, kako je pa žalostno šele za tiste, ki take stvari sami vidijo in doživljajo. Strašno je, kaj morajo fantje vse pretrpeti. Zavrnjena in prokleta naj bo vsaka vojna. Mir, mir naj bo vsepovsod. "Mir vam bodi!" je rekel Kristus. "Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!" so peli angeli v betlehenskih višavah.

Njegov naslov je Lt. John Ručigaj, 0820069, APO 520 c/o Pm New York, N. Y.

Anton Anslavar.

POROČILO O NABIRANJU OBLEKE ZA STARO DOMOVINO

Joliet, Ill.

Poroča Mrs. Josephine Erjavac

Vidi se mi potrebno našo javnost seznaniti o gibanju naših Slovencev v Jolietu ob priliki nabiranja ponošene obleke, ki se je vršilo od 12. do 22. novembra. V teh desetih dneh se je dosegel velikanski uspeh.

Da se je ta kampanja tako dobro obnesla gre v prvi vrsti zaslugi agilnemu odboru, ki je načeloval tej potrebni akciji. Na čelu odborov je bil zastopnik vsake organizacije, spada joče k fari sv. Jožefa. Vrhovni načelnik je bil Mr. Louis Zeleznikar, gl. pomožni tajnik KSKJ in tudi tajnik v lokalnem odboru JPO in Sans. Za direktorja oglaševanja je bil Mr. John L. Jevitz, predsednik Dr. Sv. Petra in Pavla šte. 66 ABZ, kateri je zastopal Ameriško Bratsko Zvezo. Družbo Sv. Družine je zastopal gl. tajnik Mr. Frank Wedic, kateri je imel v svoji oskrbi prevažanje in prevoznino. Za ženski osek pa je bila v odboru spodaj podpisana gl. tajnica Slovenske ženske zveze; njeno delo je bilo načelovato in sortiranje in zlaganje oblek. Vsi ti odborniki so šli na delo z največjim navdušenjem, da dosežejo uspeh, stremeli so vsi samo za enim ciljem, čimprej in čim več pomagati našim Slovincem v stari domovini. Složno in prijateljsko delovanje vseh omenjenih organizacij in njih članov celi čas te kampanje je bilo iskreno in vneto, da se bolj prijateljsko sodelovanje organizacij težko dobi. Vsi so delali za enega in eden za vse.

Mnogo zaslug v tej kampanji ima tudi župnik fare sv. Jožefa Rev. M. J. Butala, ki je dal v cerkvi dvakrat oznaniti in je priporočal nabiranje obleke, dalje nam je dovolil cerkveno šolsko dvorano za naše središče. Po njegovem posredovanju smo prejeli od irske cerkve v Plainfield več zabojev dobre obleke. Enako nam je bil skozi ves čas naklonjen tudi pomožni

(Dalje na 4. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Materno društvo

Waukegan, Ill. — Seja Maternega društva bo v nedeljo 10. dec. ob 2. uri popoldne. Bo volitev odbora in treba se bo pogovoriti o proslavi naše 25 letnice. Vse tiste, ki želijo pristopiti, se oglasite pri tajnici ali pa pri meni. O raznih ugodnostih tega društva ni treba posebej pisati, poudarjam samo to, da zdaj je tisti čas, ko vsaka žena in mati še posebno potrebuje varstva Zalostne Matere božje. — Mary Marinič, predsednica.

Vojaki pišejo

Chicago, Ill. — "Povejte ljudem, naj mi kaj pišejo. Vsem pošiljam najlepše pozdrave iz Havaii ter jim želim vse najboljše za Božič in Novo leto. — Sgt. Stanley L. Kožar, 160694-57, 316 Troop Carrier Sqdn., APO c/o Pm San Francisco, Calif."

"Prejmite pozdrave iz Miami Beach, Fla. Tukaj imam imeniten oddih. Ležimo na morskem obrežju, vreme je toplo, plešemo zunaj na prostem itd. Bom več pisal, ko me stalno kam nastavijo. — T/Sgt. Victor J. Cernanec."

Ranjen v Franciji

Chicago, Ill. — Sgt. Jim Lesca je bil ranjen v Franciji. Tako je obvestil Vojni oddelek njegove starše te dni.

V bolnišnici

Chicago, Ill. — V bolnišnici sv. Antona se nahaja Mrs. Math Kremesec iz 1912 W. Cermak Rd. Upamo, da se bo lahko v kratkem povrnila domov.

Hvala za obisk!

Chicago, Ill. — V ponedeljek sta se zglasila v našem uredništvu brata Mr. John Novak in Mr. Matija Novak. Prvi živi v Carnville zasebno, drugi pa vodi že več let dobro idočo grocerijo in mesnico v Carnville. Dospela sta na pogreb svojega nekake pokojnega Jacka Novaka, ki je umrl te dni in bil pokopan v terek v Chicagi.

Smrtna kosa

Milwaukee, Wis. — Dne 18. novembra je v Madisonu umrla v starosti 30 let Mrs. Julie Ann Kuliga, hčerka znane slovenske družine Mr. in Mrs. Frank Remshak na 4464 N. 32nd St. Bolehala je dalj časa ter poleg moža Fr. Florjana in staršev zapuščala še sestro Birdell Virant, brata Franka in Victorja ter več drugih sorodnikov. Pogreb je bil na Holy Cross pokopališče.

Dva rojaka umrla

West Allis, Wis. — Dne 2. novembra umrl rojak Anton Krase, 900 So. 74th St., star 57 let in doma iz Trebelnega na Dolenjskem. Poleg soproge Ane zapuščala še hčerko Ann ter tri sine: Harryja, Edwarda in Delberta. Pogreb je bil na Holy Cross pokopališče.

Dne 20. nov. pa je umrl tudi westalliški rojak Frank Božič iz 1971 So. 75th St., ki poleg soproge Mary zapuščala še tri sine: Sgt. Franka, Pfc. Adolpha in Norberta. Doma je bil iz Novega mesta in pogreb je bil v petek, 24. nov. jutraj iz cerkve Sv. Avgustina v West Allisu, na Highland Memorial pokopališče.

Mr. Osredkar nas je obiskal

Chicago, Ill. — Te dni je prišel iz Monticello, Iowa, kjer ima lepo farmo, v Chicagi ogledat si veliko živinsko razstavo Mr. Frank Osredkar, ki je naroden na oba naša lista. Oglašil se je tudi v našem uradu. Za prijazni obisk se mu zahvaljujemo.

J. M. Trunk:

FELIX NE BO NIX!

Habsburžana Oton in Feliks švigata po svetu, ko se bo moral nekaj skuhati v Evropi. Mati Zita je Burbonka. Ambicija, čast, biti monarh... well, sodi če hočeš. Burbonci so na čast. Neko Burbonko so vprašali tik pred smrtjo, če bi imela morda še kako željo. "Vsaj eno uro bi bila rada francoska kraljica," je rekla. Kaj hočeš? Vsi smo ljudje, in "postala bosta kakor Bog," je v vseh srcih. Neka Srednja Evropa se obeta, in ta bi obsegala še vso Skandinavijo in ves Baltik in ves Balkan in Ogrsko in vso Rumunijo in Rumunija sega prav do Stalingrada, sanjajo Rumunci. In Poljaki ne sanjajo, hočejo vso "Poljsko" in o Curzonovi liniji nočejo niti slišati in še za Odro jim ni, ako Poljska ne sega prav do vrat Moskve. Pa bi Habsburžani ne sanjali o taki Srednji Evropi, ko bi bil za lon celo cesarski tron, ki se je zadnjič podrl! Obljubujejo vsem vse, ampak razen Poljakov Slovani ne bodo šli na limanice, ker dobro vejo, kako je bilo v tisti Avstriji: Nemec pri polni sledi, Slovan se je moral trgati za vsak grizljaj. Nočem iti med preroke, ne trdim, da bi ne moglo priti do neke Srednje Evrope, ko sanjajo o nji tudi socialistični krogi, lahko pa vidim že naprej, da bi se že jutri pričel "fight for all".

Feliks je bil te dni tudi v Denveru in predaval. Vsaj neki krogi so vžičeni in sladko govorijo o "His royal Highness". Še je dosti zija.

Pod pametno in pravično uravnavo za vse bi bil mogoč kak "Slovanski blok", dasi bi ne obsegal le Slovanov, in tak blok bi lahko z močno roko napravil mir in ga tudi vzdržal. Danes pa še mnoge kar strese, ker pri tem bi imel besedo Stalin kosmatin, in nikomur ne zamerim, ako ga strese, ko še ni nič razvidnega, kako bi utegnili biti pod takim blokom.

Habsburžani švigajo sem in tja, saj celo delavec težko pozabi, da je bil nekoč mogočen kmet, pravi kralj na svoji posesti, ako je šla posest žabam pet ali prišla v druge roke, in mora zdaj kmet živeti od rok v usta. Felix, mislim, da iz te moke ne bo nix.

"VSI SO PRIHAJALI..."

Skoroda vsi politiki so prihajali, ko je bilo Jugoslavije konec in konec politikovanja. V Ameriko so prišli. Večinoma so le kričali in delali politiko za jutri, saj so od politike živeli in bi bili radi še živeli jutri od tistih, katerim so danes rekli: sami si pomagajte, mi gremo, da si pomagamo. Politika in politiki.

Kdor je hotel med politične pravoverne, je moral tiste dni sprejeti sledečo vero: Nemec je že na tleh, in da postane zopet "a good boy", bo držal kosmate Ruse za vrat tam okoli Stalingrada in Evropo bomo uravnali večinoma "po starem" in brez komunističnih bradavov, in taka uravnava je "organic in the situation... practically inevitable...". In more biti drugače, saj le tako more nekaj v žakelj in malha ne bo prazna. Kdor ni sprejel pravoslavne politične vere ali je zinil kako zoper to vero, jih je dobil po rebrih kot političen krivoverec, potisnili so ga med ateistične komuniste in nečedne boljševice, in če se je le predznil izreči kak dvom, se mu je pomilovalno reklo: "Everybody is going to be surprised". In "politiki" druge vrste, ki so se obesili politikom prve vrste za frak, so ponavljali in tavliali: tako bo, boste že videli, prav nič drugače ne bo! In sličnega tavljanja še danes ni konec.

Well, well... saj sami veste, kako je danes s tistim organskim razvitkom ali procesom. Pač politični fanatiki, ki potiskajo fanatizem še na drugo polje, ako jim kdo ne pokima brezpogojno. "Everybody is going to be surprised," yes, yes... but — who?? Kdo bo presenečen, ako danes še noče biti?

HITLER IN RASNA TEORIJA

Rasna teorija ni Hitlerovo delo, le upeljati je jo skušal. Zabloda je. Narod ali ljudstvo ni nobena rasa. Faktično ni čiste rase nikjer. Prusi so Nemci, pa so le germanizirani Slovani. Na Štajerskem naletiš na ljudi, ki imajo izrazite pošev, toraj mongolske oči, tudi v Ziljski dolini na Koroškem vidiš take oči. Odkod? Mongolska krdela iz Panonije so se pomešala s Slovenci, in pri preseljevanju narodov je nekaj teh krdel ostalo v Ziljski dolini. Kulturni stiki in premešavanja so še bolj tesna. Evropa tudi ima, kakor Amerika, le narode, ljudstva, nima ras.

Pa recimo, da bi bil Hitler uspel. Bil je skoroda pri uspehu, ko je bil pri Stalingradu. Ampak tam je naletel na — slovansko raso, če ostanemo pri rasi, in vse kaže da germanska rasa podleže slovanski rasi, bolj pravilno ruski rasi. Ako bi rasna teorija obveljala, bi ruska rasa naletela na rmeno raso, in zdaj je japonska rasa mogočno dvignila glavo. Hitler ne bo uspel, to je že danes gotovo, ruska rasa pa se ne bo udejstvila z nemško krutostjo, ker mehka slovanska narava nima podlage za krutost. Uveljavilo se bo pa slovansko, toraj slovansko ljudstvo, ki pri udejstvovanju obsega celo vrsto raznih narodov. Mir med narodi v Evropi je tako mogoč, in s tem preneha tudi rmena rasna nevarnost, saj bo Japonec s Hitlerem vred zatoni.

DOKLER BO TRAJALA VOJNA



Okrog 600 ameriških letalcev, ki so bili prisiljeni pristati nad Švico, je interniranih v alpskem letovišču Adelboden v Bernskem višavju. Tam kjer so prejšnje čase turisti morali plačevati lepe denarce, da so lahko uživali poživljajoče podnebje, se tem fantom dobro godi in igrajo baseball in druge športne igre in plešejo s švicarskimi dekleti. Zgornja slika kaže nekaj godcev največjega plesnega orkestra v Švici, ki so si ga osnovali letalci sami. Spodaj vidimo, kako fantje poslušajo predavanje nekega švicarskega profesorja v začasnem kolegiju v nekem hotelu.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

ZADNJI ČAS ZA PLAČANJE DAVKOV

Washington, D. C. — Zakladniški urad opozarja vse one, ki še niso plačali zadnjega obroka dohodninskih davkov, da naj to store do 15. decembra 1944. Obenem morajo davkoplačevalci vložiti do 15. januarja končni obračun za leto 1944 in doplačati razliko. Tisti, ki so pa tekom leta vplačali preveč, bodo dobili pozneje povračilo.

SLADKORNA OPEKA

V Rusiji so se pri izdelovanju sladkorja in sladkorne pese pojavili novega načina, kako zmanjšati prevozne stroške. Ko peso pospravijo iz polja, je ne pošiljajo več cele v sladkorne tovarne, temveč jo kar na mestu izprežajo, posušijo, potem pa stisnejo v neke sladkorne opeke. Te opeke pošljejo v velike proizvodilnice sladkorja. Poskusi so pokazali, da je mogoče tako sladkorno opeko spraviti za dolgo časa, ne da bi se kemično spremenila.

FRANKO POMILOSTIL OB-SOJENE UPORNIKE

Madrid, Španija. — General Franko, diktator Španije je v soboto s posebno odredbo pomilostil 284 upornikov, ki so bili obsojeni na smrt. Uporniki so bili soudeleženi v zadnjih uporih v Španiji.

ČASIČA —



General Dwight D. Eisenhower upa, da bo kmalu obedoval v Berlinu. Zaenkrat sreba kavo v vojaški jedilnici nekje na robu Nemčije. Kakor vidimo, ima časičo in krožnik čisto preproste vrste, toda kava mu tekne vseeno prav tako dobro.

NENAVADNA DEJSTVA

Popolnoma iz plastičnega materiala napravljeni obodi za avtomobilska kolesa bodo na prodaj po vojni.

Dečki iz publičnih šol v mestu New York so napravili več kot 7.000 vzorcev za letala za vojsko in mornarico.

Neki brivec v Ambridge, Pa., je obril nekega moža s 100 let staro sekuro.

Nekatere mravlje imajo rade ene vrste hrano, druge pa spet drugačno. Nekatere jedo meso, druge se živijo z medenimi sokki, ki jih dobijo iz rastlin, spet druge spravljajo razna semena in se živijo z majhnimi glivicami, ki jih nalašč "pridelujejo".

PONOČI CVETE

Sosedje družine Gordon B. Olson v Flossmoor, Ill., so imeli pred kratkim priliko gledati par ur pozno ponoči zelo velik in lepo dišeč cvet neke cvetlice, ki se razcvete samo ponoči. Visoka je štiri čevlje in se imenuje latinsko epyphyllum oxypetalum. To cvetlico imajo v družini že 25 let. Prej jo je imel oče od Mrs. Olson, ki je dobil vršič od nekega sosedu, ta pa je dobil prvotno cvetlico iz Honolulu. Vsak teden ji umijejo liste in enkrat na teden ji dajo majhno čašico olivnega olja. Rastlina je nenavaden naravni pojav. Cvetje se odpre o polnoči in vsak cvet meri 8 inčev po čez. Zjutraj cvetja ni več. Kadar se misli cvetlica ponoči razcveti, se že ob šestih zvečer začne njeno listje nekako pregibati in drgetati.

MATI KENGURUJKA

Tudi kengurujka ima rada svoje mladiče, kakor vsaka druga žival. Corp. Robert S. Hoy iz Hershey, Pa., poroča, da je nekega njegovega tovariša tam doli, kjer so kengurujki, neka kengurujka zbudila iz spanja, ker ga z vso vneto lizala po obrazu. Hotela ga je namreč opozoriti, kot ponosna mati, kako lepega in postavnega mladiča ima. Vojak si je pomencal oči in videl, da je po njegovi odeji, ki se je z njo pokrnil po nogah, prav zadovoljno zleknel mladi kengurjček.

VSE ZAVISI OD GLADU

Pri neki družini so imeli na vrtu iz lesa narejene in pobarvane razne ptice, med njimi tudi črne kosa, ki tako lepo poje. Tisti kos seveda nikoli ni pel in se nikoli ni premaknil iz mesta, ker je bil zataknjen v zemljo. Bil je pač lesen kos. Nekega dne pa pride od nekod neka bela mačka, nagrbanci hrbet in

se zažene v tistega kosa. Seveda je takoj odskočila, ko se je udarila po nosku ob trdi les in si morda tudi polomila par zob.

Neki Walter Rayback iz Shelton, Neb., pa se baha, da je za vabo napravil divjo raco iz lesa in jo tako naravno pobarval, da je ž njo presleplil ne samo druge divje race, temveč tudi razne druge živali. Celo prejšnji volk ali kajot je priteknel in zgrabil leseno raco za vrat. Pri tem ga je Rayback ustrelil. Kaj sledi iz vsega tega? To, da živali, ki je zelo gladna, ne gleda prav preveč, kakšen je njen plen, temveč se kar hitro zakadi vanj.

MIMOGREDE

Morda ste že opazili, da se moški navadno ne pustijo motiti, kadar se brijejo. Isto lahko trdim glede Pvt. John Hererra iz Delta, Colo., ki se je lagodno bril zunaj pred postojanko svojega plutona neke v Franciji. Vse je bilo lepo mirno in znatraj so njegovi tovariši igrali poker.

Hererra je nenadoma vtaknil svojo glavo v tisti brlog in vprašal: "Ali smo danes že dobili kakega ujetnika?"

"Ne," je odgovoril eden plutunskih voditeljev; "zakaj pa sprašuješ?"

Hererra se je kar naprej mazal po obrazu z žajflico, vmes pa povedal: "Tamle v grmovju so trije Nemci." Preden je skočil stavek, so bile karte vržene iz rok, fantje so pograbili vsak svojo puško in izginili. Čez nekaj minut so prišli nazaj in pripeljali s seboj dva Nemca. Tretji je bil mrtev. Pvt. Hererra pa se je še vedno bril.

NOVI FUEHRER?



Odgovorni britiški in švedski oblastni krogi poročajo, da je po njegovem prepričanju Adolf Hitler ali bolan ali pa se mu je zmešalo in da je Heinrich Himmler, ki ga vidimo na tej sliki, prevzel vodstvo Nemčije. Diplomatski krogi v Madridu so poročali, da je Hitler pobegnil iz Nemčije v kako nevtralno deželo, morda Argentino. Da bi bil res dospel v Argentino, še ni potrjeno.

VELIKE OFENZIVE V KAMPANJI "NOVEGA SVETA"

Kampanja "Novega Sveta" se razvija bolj in bolj v svoji živhanosti. Zgleda, da te zadnje tedne se bo razvila po vseh naselbinah prav živahna agitacija. Za "Novi Svet" ni težko agitirati. Treba je posvetiti agitaciji le nekoliko časa in dobre volje pa gre. Na stotine slovenskih hiš je še po Ameriki, ki še nimajo tega lepega lista. Zdaj v zimskih dneh, ko v vsaki hiši gledajo za kakim zanimivim berilom, ni težko dobiti naročnike. Posebno še zdaj pred prazniki. Zato priporočamo vsem agitatorjem, da se te zadnje tedne potrudijo in naj store vse kar morejo, da ta list čimbolj razširijo po svojih naselbinah.

Po zadnji objavi, pa do 6. decembra smo prejeli sledeče odzive iz raznih front sedanje kampanje:

Mrs. Mary Kotze, iz Butte, Mont. je poslala 3 nove in 2 stari naročnini, kar da 8.400 glasov. Nominira za kandidatino **Mrs. Mary Delak**, iz Biwabika, Minn. Sama pa je poslala tudi 1 novo, kar ji da 2.000 gl. Skupaj ima Mrs. M. Delak **10.400 glasov**.

Mrs. Joe Lukanich iz Chisholma, Minn. je poslala eno novo naročnino, kar da 2.000 glasov. Za kandidata nominira **Mr. Joseph Gazvoda**, našega zastopnika iz Chisholma. Mr. Gazvoda pa je poslal 6 novih in 5 starih naročnin, kar mu da 12.000 glasov. Mr. Frank Laurich, iz Chisholma, Minn. 3 stare naročnine, kar da 600 gl.; Mrs. Antonija Nemgar, Eveleth, Minn. 2 nove in 1 staro, kar da 4.200 glasov. Skupaj to pot dobi **18.800 glasov**.

Mrs. Mary Benedik, Chicago, Ill. 1 novo naročnino za dve leti, kar da 4.000 glasov. Nominira in glasove poklanja **Mr. Jos. Fajfarju**, iz Chicage. Mr. Jos. Fajfar sam pa je dobil 9 starih naročnin, kar mu da 1.700 gl.; Mr. Martin Golobič iz Pullmana, Ill. je dobil 5 starih naročnin, kar da 1.000 gl.; skupaj dobi Mr. Fajfar **6.700 glasov**.

Mrs. Mary Kogovšek iz Pueblo, Colo., je dobila te dni od Mrs. J. Meglen, Pueblo, Colo. 1 staro naročnino 200 gl.; od Mrs. John Centa, Avondale, Colo. 200 gl.; od Mr. Jos. Spiller, Pueblo, Colo. 1 novo in 3 stare, kar da 2.600 gl.; skupaj to pot dobi **3.000 nadaljnih glasov**.

Kandidatje in kadidatinje se nahajajo zdaj v sledečih pozicijah:

MR. JOSEPH GAZVODA, Chisholm, Minn.	18.800 glasov
MRS. MARY KOGOVŠEK, Pueblo, Colo.	13.000 "
MRS. MARY DELAK, Biwabik, Minn.	10.400 "
MR. JOSEPH FAJFAR, Chicago, Ill.	6.700 "
MR. MATT STEFANICH, Bradley, Ill.	2.000 "

Minnesota je zdaj na prvem mestu. Kdo bo na prvem mestu pri prihodnjem izkazu? To je odvisno od dela in agitacije teh prihodnjih dni. Na prvo mesto lahko vsak pride, samo na delo je treba, na agitacijo. Par novih naročnin postavi vsakega daleč v ospredje. Pridobivajte te dni Novemu Svetu nove naročnike. Zavedajte se potrebe slovenskega tiska in v tem duhu delajte zanj!

Vse tiste, ki so nam poslali nove in stare naročnine in so upravičeni do glasov, če sami kandidirajo, ali če jih žele komu drugemu pokloniti prosimo, da naj nam to sporoče takoj, da se glasove kreditira onim, katerim jih želijo dati. Ne odlašajte, da ne boste prepozni.

Prav tako prosimo vse, ki obnavljajo naročnino, da omenijo, komu naj od njihovih naročnin naklonimo glasove.

Kampanja se zaključuje z dnem 31. decembra 1944. Čas hitro beži, stori vsak kar moreš za list Novi Svet, predno se kampanja zaključuje.

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D. C.

VOJNI STROŠKI SO VIŠJI V OKTOBRU KOT V SEPTEMBRU

Washington. — Vojni izdatki Zedinjenih držav so bili v oktobru \$7.447.000.000, kar je za \$343.000.000, ali 4.8% več kot v septembru. Te podatke daje Treasury Department, a objavil jih je War Production Board.

SVARILO PROTI ZLORABI ODMERKOV ZA BENCIN

Washington. — Avtomobilisti, ki se bodo vozili v zimska letovišča utegnejo izgubiti svoje dodelitve bencina, javlja Office of Price Administration. Administrator Chester Bowles je dejal, da pripravlja OPA zdaj program za preprečevanje nezakonite uporabe bencina za potovanja v zimska letovišča. Avtomobilisti, ki bodo obtoženi zlorabe, bodo poklicani pred komisarije, ki bodo imeli polnomoč, da jim odtegnejo nele doteke odmerkov "B" ali "C", temveč tudi osnovno dodelitev "A".

PROŠNJE ZA NOVE TOVORNE AVTOMOBILE MOREJO BITI PREDLOŽENE

Washington. — Urad za vojni transport javlja, da interesi morejo zdaj vložiti prošnje za dodelitev novih kamijo-

nov, zgrajenih v letu 1945 pri svojih lokalnih uradih Office of Defense Transportation.

PRODUKCIJA POLNILNIH PERES POVEČANA

Washington. — War Production Board poroča, da je armada na shodu sveta industrije polnilnih peres in mehaničnih svinčnikov zahtevala povečanje produkcije teh predmetov za kritje potreb vojakov onstran morja.

GOVORICE O POVEČANJU DODELITEV OLJA ZA KURJAVO NEUTEMELJENE

Washington. — Administrator za petrolej Harold L. Ickes je izjavil, da so govornice o obilju olja in zvišanju odmerkov prihodnji mesec "krive in obžalovanja vredne".

SVARILO PRED NAČRTI ZA POVOJNI SVET PREDNO JE VOJNA DOBLJENA

Washington. — Col. J. Monroe Johnson, ravnatelj ODT svari pred luksuzom načrtov za povojno dobo. V Omaha, Nebraska, je dejal, da so "besedni načrti za povojno dobo škodljivi vojnemu naporu, ako zmanjšajo energijo ki gre v vojni napor, zdaj ko imamo še dve vojni, katere je treba dobiti."

Rev. Julij Slapiak:

KRŠČANSKA DEMOKRACIJA

Nihče se ne more povedati, kdaj bo konec sedanje vojne. Vendar se ves svet bavi z vprašanjem, kako bo urejen povojni svet. Drugače tudi biti ne more. V sedanjih težavah se tolažimo s tem, da bo bodočnost boljša.

Med vsemi vprašanji glede bodočnosti je pa, hočeš nočeš, najbolj važno — socialno vprašanje. Ne gre toliko za to, kako bo urejena ena ali druga država, poudarja se važnost tega, kako bo urejena celokupna človeška družba. Tako pridemo do socialnega ali "družabnega" vprašanja.

V zvezi s tem vprašanjem slišimo največkrat o — demokraciji. Le v demokratično urejenih državah, pravijo nekateri, je mogoče rešiti socialno vprašanje v pravem smislu.

Toda, ko govorimo o demokraciji, je treba vprašati, kakšno demokracijo imamo v mislih. Spregovorimo na tem mestu nekoliko o — krščanski demokraciji!

Ko je nastopila demokracija svojo zmagovalno pot po svetu, se je na vprašanju VERE razcepila v dvojno smer. Ena smer je stopila pod zastavo marksizma, ki je rodil socialno demokracijo, socializem, komunizem in boljše življenje. Ta smer se je postavila na protiversko, posebno protikrščansko stališče. Čim bolj se je marksizem razvijal proti svojim levičarskim skrajnostim, toliko bolj ostro je nastopal zoper vsako vero.

Na drugi strani se je razvila krščanska demokracija. Ta si je zastavila nalogo, da reši socialno vprašanje s pomočjo vere v Boga, z načeli Kristusovimi in pod vodstvom Kristusove Cerkve. Krščanska demokracija se loči od socialne ali marksistične demokracije zlasti v tem, da se je podvrgla avtoriteti Cerkve in papeža.

Ne moremo tajiti, da je organizirana marksistična demokracija po vsem svetu dosti glasnejša kot je krščanska demokracija. Zdi se, da mnogi, ki se navdušujejo za demokracijo sploh, še ničesar ne vedo za organizirano krščansko demokracijo in poznajo le marksistično. In to zadnje nekateri razumejo kot socialno — demokratično smer, drugi gredo dalje in se ogrevajo za komunizem.

Krščanska demokracija pod vodstvom papežev gre za tem, da izvojuje brezpravnim ljudskim slojem večji vpliv na javne zadeve nego so ga imeli v preteklosti. Hoče ohraniti delovnemu ljudstvu vero v Boga in potom ljudstva uveljaviti krščanska načela tudi v javnem življenju: kulturnem, gospodarskem, političnem.

Krščanska demokracija poudarja, da je demokratičen princip vladanja sam po sebi nekaj jako dobrega. Krščanska demokracija pa ni slepa nasproti dejstvu, da je tudi v demokraciji mogoča vsakovrstna korupcija, kopičenje ogromnega bogastva na račun siromakov, podkupovanje v politiki, zadrževanje modernih zboljšav v prid vsega naroda, in tako dalje. Toda vse take reči so mogoče ob vsaki obliki vladavine. Morda v kakih monarhijah še bolj ko v demokracijah. Vsega tega torej ni krivi oblika vladave sama, ampak svobodna človekova volja, ki se tako rada vda sebičnosti in samopašnosti.

Demokratična oblika vladavine je že marsikje dokazala, da je zmožna prinesiti svetu boljših časov. Toda ne sama po sebi. Vprašanje je, kakšni ljudje so na čelu, oziroma pri vladbi. Krščanska demokracija hoče doseči to, da bi se ljudje pri vodstvu demokratičnih držav vestno držali Kristusovih nauk. Kdor le vsaj površno te nauke pozna, bo rad priznal, da so ti nauki zmožni zboljšati ves svet. Le za to gre, da ti nauki ne ostanejo na papirju, ampak se res tudi izpolnjujejo.

Marksisti izvajajo — po zgledu Francoza Rusoja — ves demokratičen princip zgolj iz ljudstva. Ruso (Rousseau) je razglasil takozvani "socialni kontrakt" kot edino smernico, ki naj vodi obnašanje ljudskih množic. Vse pravice in dolžnosti naj izhajajo samo in edino iz ljudstva! Toda kdo garantira, da se iz tega ljudstva ne bodo izcimili zavajalci — ako ni nad njim nobenega drugega, kateremu je treba biti v vesti odgovoren?

Krščanska demokracija pozna nad ljudstvom — Boga! Radi Boga dela za ljudstvo. Volja božja ji je najvišji pravec. Vladajoči niso odgovorni samo ljudstvu, ampak v prvi vrsti Bogu! Socialna demokracija je

po svojem bistvu revolucionarna — krščanska demokracija je evangelijska! Pridiga na Gori naj bi ji bila v prvi vrsti zvezda vodnica!

Ze samo zato je torej krščanska demokracija neprimerno višja od marksistične, ker ljudstvu ohranja vero v Boga in mu ne krade srečnega posmrtnega življenja. Poleg tega daje tudi za resnično zboljšanje tukajšnjega življenja neprimerno boljše garancije kot ona. Za katoličana je mesto samo v krščanski demokraciji.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

župnik Rev. Geo. Kuzma. Naklonjenost so nam izkazali v tem času tudi č. duhovščina sosednje hrvaške fare, kakor tudi iz farne cerkve v Rockdale, Ill., kateri so vernikom priporočali našo kampanjo za obleko ter tudi dali svoje prostore v ta namen.

Pod vodstvom ravnatelja ljudskih šol v Jolietu, Mr. Gayle Hufford, se je nabirala obleka tudi po ljudskih šolah. Čestite šolske sestre fare Sv. Jožefa so otrokom priporočale, naj prinesejo obleko od doma. Posebni apel je dal priobčiti v lokalni list celo župan mesta Joliet, Arthur O. Janke. Enak apel je razglasil tudi ravnatelj ljudskih šol, Mr. Gayle Hufford. Na radio vsako jutro tekom 10 dni se je oglašalo v ta namen, v lokalnih časopisih Herald-News, Spectator in Labor Record so večkrat med to dobo izšla poročila o našem nabiranju obleke.

V soboto 18. nov. je govoril na radio v prid kampanje za obleko župnik Rev. M. J. Butala, enako je govorila prihodnji ponedeljek ob sedmih zvečer gl. tajnica Slovenske Ženske Zveze, za ženski odsek. V nedeljo 18. nov. so se delile pred cerkvijo posebni plakati v ta namen, katere je brezplačno tiskal Mr. Joseph Avsec. Mrs. Margaret Muha iz Rockdale, Ill. je šla osebno do raznih znancev radi obleke in tudi dala svoj dom na razpolago. Naša kampanja za obleko je dobila mnogo reklame, bilo je mnogo zanimanja v našem mestu ter se je lahko imenovala "City Wide Clothes Campaign". Vsa ta reklama je zasluga našega narodno vnetega delavca Mr. John L. Jevitz.

Na poseben način so se potrudile uradnice Slovenske Ženske Zveze, to je predsednica lokalne podr. št. 20, Mrs. Emma Planinsek, in nadzornica Mrs. Jennie Benedik, kateri sta si vzeli več dni ter šli do raznih trgovin po mestu in brezplačno nabrali mnogo lepih oblek za moške in otroke, v vrednosti za približno \$400.00. Potrudila se je tudi predsednica Dr. sv. Genovefe št. 108 KSKJ in načelnica za žensko aktivnost KSKJ, Mrs. Jean Tezak, ki je dobila od gotove trgovine novih oblek v vrednosti za \$100.00.

(Dalje prihodnjič)

PRIDITE NA IGRO!

Detroit, Mich.

V nedeljo 10. dec. bo podružnica št. 1 SANS priredila igro "Vera v vstajenje". Pričelo se bo točno ob 3. uri popoldne. Ta igra je posneta iz življenja naših trpečih ljudi v stari domovini. V njej je zapopadana vsa surovost nemških nasilničev in barbarski način, da ga ni nobenega Slovenca v Detroitu in okolici, ki bi si ne želel videti to igro. Igra obsega tri dejanja in je precej dolga, zato se bo pričela točno ob 3. uri popoldne. Ves čisti prebitek je namenjen izključno v pomoč trpečim v

EVERY BUY A BULL'S EYE



stari domovini. Toraj na svide-
nje v nedeljo 10. dec. v Sloven-
skem delavskem domu!

Frank Hrescak, predsednik
podr. št. 1 SANS.

BONDS
Keep Bombs
Falling!

Vsak človek ima svoje mu-
he, toda najbolj čudne so mu-
he bogatašev. Tako na primer
je imel neki Amerikanec Ed-
ward Laterswood 365 dvorcev
razkošno opremljenih, a ved-
no so bli prazni, ker se je last-
nik stalno vozil po morjih.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in uredil

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angle-
ško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zda
je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslati s naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj tako
pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO

LOUIS J. ZEFAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šenitovanje. — Mrvaška
kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredo in ob
nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

10. Nedelja — 2. Adventna
11. Ponedeljek — Marija, dekla
12. Torek — Otilija
13. Sreda — Lucija
14. Četrtek — Spiridijon, škof
15. Petek — Kristina
16. Sobota — Evzebij

DRUGA NEDELJA V ADVENTU

"Ko je Janez ališal o delih
Kristusovih v ječi ..." (Mat.
11, 2).

V berilu je važen opomin:
"Sprejemajte drug drugega,
kakor je celo Kristus sprejel
vas v božjo slavo."

Gospod nikogar ni odganjal,
ako se mu je v veri približal.
Žena s krvotokom se mu pribli-
ža. "Ko bi se mogla dotakniti le
njegovega oblčila, bi ozdrave-
la." Jezus se ozre na njo in
pravi: "Zaupaj hči, vera ti je
pomagala." Besedi je sledil tu-
di čudež ozdravljenja. Sydney
Smith pravi: "Skušaj, da osre-
čiš vsaj enega človeka vsak
dan."

Dne 6. grudnia je god Sv. Ni-
kolaja ali Miklavža, ki je po-
znan in priljubljen pri vseh
Slovanih. V Ameriki ga pozna-
jo bolj otroci kot Santa Claus,
Nikolaja malo poznajo. Znano
je, kako je Sv. Nikolaj poskrbel
skrivoma, da so tri rečne device
prišle do poštenega zakonskega
življenja. Tako in enaka dela
so prikladna za adventni čas,
ako se hočemo primerno pri-
praviti na Božič, ker Kristus je
prišel na svet iz usmiljenja, in
usmiljen mora biti kristjan, da
zasluži to ime.

Katekizem našteva "dela u-
smiljenja", pove tudi, kakšna
so duhovna in kakšna telesna

Neki bogati Belgijec je im-
el pritikavca, ki mu je vezal
čevlje, ter nekega velikana,
da mu je zavezal kravato. Ne-
koč je poslal za svojim prij-
ateljem palico, ki jo je prijatelj
pozabil pri njem za časa obi-
ska, z letalom.

OGLAŠAJTE V "AMER.
SLOVENCU"!

TUDI LETOS HITITE

z božičnimi naročili, ker letos manjka pošti še
bolj kakor lani raznašalcev in drugih delavcev.
Kar želite, da dobite za božič pravočasno, naro-
čite že zdaj.

LEPE BOŽIČNE JASLICE

za vsako krščansko hišo, pa bilo kjer koli



Proslavite božič ob lepih jaslicah

Jaslice, kakoršne prikazuje gornja slika so narejene iz
močnega papirja (Cardboards). Papir je trpežen in so narejene
tako, da so zložitve. 17 komadov pastircov, angeljev, ovčič in
jaslic se zloži in postavi skupaj, kar naredi krasen sestav bo-
žičnih jaslic. Vse podobe in kosi so tiskani v barvah in potem
prevlečene s tako barvo, da se da vsak kos umiti in ogleda čez
leta in leta zopet kakor nov. Jaslice zavzame 12x27 inčev
prostora. Vsak komad je narejen natančno za svoje mesto. Zlo-
žene in pakirane so v lepo trpežno bakso, v kateri jih lahko
hranite leta.

Teh jaslic imamo letos samo omejeno število v zalogi. Po-
slali so jih nam polovico manj za pordajo kakor lani, ker pa-
pirja za papirnate izdelke manjka. Zato hitite z naročili, pred-
no zaloga pade.

Zgornje jaslice stanejo s poštnino \$2.00

V zalogi imamo še par manjših jaslic, ki so na-
rejene iz močnega papirja, te stanejo \$1.00

Naročila za jaslice bomo sprejemali letos samo
DO 5. DECEMBRA ker poznejšim naročilom ne bo
mogoče nuditi točne dostave.

Naročniki jaslic naj v svojih naročilih natančno
navedo katere jaslice želijo in naročilom naj prilože
v Money orderu potrebni znesek. Po COD teh naročil
ne pošiljamo ker zdaj je pristojbina za COD pošil-
jatelj zvišana. Razen če naročnik izrecno želi in
hoče sam nositi stroške za COD, drugače ne. Naro-
čila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

KATERE SOSEŠČINE V CHICAGO

SO SREČNE?

One, ki imajo

- LEPE DOMOVE
- IN DOBRE PRIJATELJE

and some very

★ GOOD JOBS
for Men at Good Pay

NUJNA	W	NUJNA
VOJNA	PEACE	VOJNA
DELA	R	DELA

Nobene izkušenosti ne potrebujete od poprej na vseh
sledenjih delih:

Arc Welders	Turret Lathe Operators
Multiple Spindle Drill	Hydraulic Press Operators
Press Operators	Horizontal Boring Mill Oprs.
Radial Drill Press Operators	Jig Bore Operators
Vertical Boring Mill Oprs.	Flame Cutters
	Production Helpers

Moderna vojna tovarna. — Dobri delovni pogoji.
WLB pogodbeni mešana lestvica
To bo vam dalo hitro priliko za napredovanje na podlagi
vaše izkušenosti

Jedilnica v kafeateriji. — Jedila za zmerno ceno.

AMERIKANSKI SLOVENSKEGA POKOLJENJA IN
VETERANI DRUGE SVETOVNE VOJNE SO
DOBRODOŠLI

"L" — Busi in poulične kare vozijo prav do vrat!

DANLY

Machine Specialties, Inc.

2100 S. 52nd Ave., Cicero, Ill.

Pomagajte nam proizvajati vojne izdelke!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois Severna Amerika. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vse za enega, eden za vse." GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushet, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Katharine Bayak, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Kebe, 223 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Dralser, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlikovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emory Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenc", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. j. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem razna posmrtna, pokojnina, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Društvo za DSD, se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav v ne manj kot 8 član (cam) za odrasli oddelci. Sprejme se vsak katoličan katoliške ali katoliškega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelci od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtne izplačuje DSD, svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in pokojnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD, priporoča, da pristopijo v njeno družbo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. DRUŽINE ŠT. 11 DSD Pittsburgh, Pa.

Članstvo zgoraj omenjenega društva opozarjamo, da se udeležijo glavne letne seje, katere se bo vršila v nedeljo 10. decembra v Slov. Domu na 57. cesti. Začetek ob 9:30 dopoldne. Naproseni ste vsi člani in članice, da se te glavne seje prav gotovo udeležite in pridete točno ali pred pol deseto uro zjutraj.

Zborovali bomo v sobi št. 11, ker ona soba, kjer smo do sedaj zborovali, služi za drug namen. Na tej seji bo potrebno urediti naše društveno poslovanje v taki smeri, kakor razmere dopuščajo, zatorej je potrebno več časa, in večja udeležitev od strani članstva, da se bo zamogo vso to pravilno izvršiti. Na dnevnem redu bo tudi volitev novih uradnikov za nastopno leto 1945. Vse članstvo pozdravlja

Tajnik.

ST. CECILIA'S SOCIETY NO. 12 DSD Joliet, Ill.

Dear Member:

Just to remind you our St. Cecilia's Society No. 12 is having its meeting Sunday afternoon at 2 o'clock at Ferdinand Hall.

This meeting should be of interest to you, because there will be election of officers for the coming New Year, in fact, it is your duty as a member to be there. Can we count on you? Sister members, you know that an election is very important because you want officers that will fulfill their duties to the best of their ability, and officers you can depend on, that is what keeps the Society growing, so come out and be one of them and do your bit; you can't expect a few to do it all.

For a larger membership for the coming New Year, come to the meeting and let's get started in a Big way; more members

at a meeting, bigger and better things can be accomplished. A Member.

HOLY FAMILY LADIES LEAGUE Joliet, Ill.

TEAM STANDINGS Nite of November 29, 1944

	Won	Lost
1. Treasurers	18	15
2. Vice-Presidents	18	15
3. Presidents	16	17
4. Secretaries	14	19

INDIVIDUAL STANDINGS

	Games	Series	Aver. ages
1. D. Wedic	30	4732	157.22
2. M. Jamnik	33	4998	151.15
3. Jo Vancas	24	3497	145.17
4. L. Gagnon	33	4725	143.06
5. D. Riblon	30	4259	141.29
6. Eve Franzen	33	4505	136.17
7. J. Zinser	30	4047	134.27
8. Jo Cirrencione	30	3986	132.26
9. C. Garbin	33	4313	130.23
10. J. Bambic	30	3920	130.20
11. N. Cirrencione	33	4172	126.14
12. E. Zinser	33	4125	125.11
13. F. Leonard	33	3978	120.18
14. F. Manno	33	3857	116.29
15. M. Foster	30	3317	110.17
16. Kay Despo	30	3066	102.06

High Games

1. Dolores Wedic, Pres.	248
2. Marge Jamnik, V. Pres.	229

High Series

1. Lorena Gagnon, Treas.	538
2. Dolores Wedic, Pres.	528

High Team Series

1. Treasurers	1713
2. Vice-Presidents	1704

High Game for November 29th

Dolores Wedic	200
---------------	-----

YOUR REPORTER.

Čuden klub. — Po svetu imajo pa res vse mogoče in nemogoče stvari. Tako imajo v Londonu "klub nerodnejšev," ki je nedavno slavil petdesetletnico svojega obstoja. Ob tej priliki pa so sprejeli mnogo novih članov "vitezov legije nerod." Vsak pa je moral pred slavnostjo povedati kako "nerodno zgodbo," ki jo je v resnici doživel in ni bila zlagana. To pa zato, ker nočejo, da bi trpel na ugledu nek drug klub in je delokrog njegovih članov omejen izključno na to, kdo se zna bolj debelo zlagati. To je klub lažnivcev.

Tudi v Franciji imajo čudake-bogataše. Nek francoski bogataš je vse svoje življenje preživel v zaprti sobi. Zakrinski sluga mu je dajal hrano skozi malo odprtino.

PROTI RENU



Zemljevid kaže, kako zavezniške sile pritiskajo na Nemce na raznih krajih in jih vedno bolj odpravljajo proti Renu. Francozi so udarli skozi Belforško ožino in zavzeli Mulhouse. Amerikanci so pomekli Metz in, višje proti severu, udarili naprej proti mestu Koblenz.

MLADINSKI RDEČI KRIZ STEJE 18,000,000 ČLANOV

Več kot 18,000,000 mladine obojega spola spada v organizacijo Rdečega križa. Ta mladinska organizacija je imela lepo uspešno kampanjo za nove člane tekom prvih dveh tednov preteklega meseca. Sedanje število mladinskega članstva je največje, ki ga je organizacija še kdaj imela. Sodi pa se, da bo to število preseglo 19 milijonov ko bodo zbrani vsi seznanjeni članovi in članice po raznih šolah križem dežele.

Tekom preteklega leta je ta mladina nabrala milijon komadov različnih potrebščin za našo vojsko. V tem so bili vključeni razni predmeti, kot tople odeje za okrevajoče vojake, copate, razni predmeti za igre in zabavo, palice in berglje, ter mnoge druge take potrebne stvari, ki so bile razdeljene med bolne, ranjene in okrevajoče vojake po bolnišnicah in okrevališčih, ki jih vzdržuje armada in mornarica ter Ameriški Rdeči križ.

Mladina je precej teh predmetov izdelala sama v šolskih delavnicah tekom naučnih tečajev v raznih strokah. Mnogi otroci pa so predmete izdelovali tudi po šoli doma, ob sobotah in v času počitnic.

Poleg tega so skupine Mladinskega Rdečega križa vršile tudi razne druge aktivnosti, ki so vključevale sodelovanje pri zbiranju prispevkov v raznih kampanjah, rekrutiranje darovalcev krvi in nudenje pomoči v otroških vrtcih ter bolnišnicah.

RAZNO

NAVDUŠENJE BREZ HRANE MINE

"Tri tedne brez hrane prebiti, je preveč, tudi za fuererja," je izjavil dolgi in mršavi nemški armadni častnik, ko je prilezel izpod razvalin v mestu Aachena v 48 urah, zato se je do ameriške posadke v razdelanem mestu ter se ji podal.

Verjel je Hitlerjevi objubi, da bodo Zavezniški pogonili iz Aachena v 48 urah, zato se je ta mladi častnik skrival v razvalinah in čakal, kdaj pridejo

Nemci. Ko tri tedne le ni bilo nič, se je odločil, da se poda.

OTROKE PRODAJAJO PO TEŽI

Med preprostimi Kitajci vladajo marsikje tako obupne razmere, da si jih še predstavljati ne moremo, posebno veliko siromastvo pa vlada med kitajskimi vojnimi begunci iz provincije Kwantung. Pred kratkim je prišel nazaj v Zed. državo neki misijonar, ki je prebival v provinciji Kiangsi osem let. "Nomadsko življenje teh ljudi iz provincije Kwantung je tako, da ne morejo preživljati svojih otrok," pravi ta misijonar.

nar. "Zaradi tega je med njimi zelo v navadi, da prodajajo dečke in deklice pod trinaajst letom raznim uradnikom in drugim takim ljudem, ki o njih starši mislijo, da bodo lahko preživeli njihove otroke, oziroma jih vsaj obvarovali pred stradanjem."

Majhne dečke prodajajo po \$8 funt, majhne deklice pa po \$5 funt. Novi lastniki pogosto zelo grdo ravnaajo s temi otroci, toda nobeden drugi Kitajec se ne potegne zanje, ker verujejo, da bi jim to prineslo nesrečo.

PAPIRNATA BAZUKA

Vsi smo že slišali o slavni "bazooki", orožju, ki ga imajo pri naši infanteriji. Izgleda kakor kos navadne železne cevi. En vojak jo nosi na rami, drugi pa za njim hodi in strelja z njo. Izstrelek je tako silen, da predre mogočen tank.

Sedaj imajo nekaj podobnega tudi pri aeroplanih. Tako letajočo bazuko sproži letalec s pritiskom na gumb. Zanimivo pa je to, da cev ni iz železa, temveč iz papirja, oziroma papirnatega plastičnega materiala. Dognali so, da je taka cev najbolj zadovoljiva. Je najbolj lahka, pa tudi vnetje v trenutku sprožitve ji ne škodi. Take bazučne cevi izdelujejo sedaj iz papirnate plastične snovi v Lowell, Mass., za naša borilna letala. Pravo ime za te letalske bazuke je "rocket launcher".

DRUŠTVO SV. VIDA

Štev. 25, KSKJ. CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:
Predsednik: Anton Strmca;
Tajnik: Jos. J. Nemanich,
1145 East 74th Street
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Assessment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli oddelek; v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Pristopite k DR. SV. JOZEFA,

štev. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnine. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik.
JOSEPH ZORC, tajnik.
1045 Wadsworth Ave.
No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALC, sr. blag.

To the People of this Community

Here's straight talk by an industrial editor to his fellow war workers. It is worth your listening to and thinking about tonight after you get through reading the war news. "It may seem a long way from a foxhole in the Pacific to a cottage in the suburbs, but they're not as far apart as you might think. To the boy who looks to his foxhole for protection against a deadly enemy, that foxhole is security. To us who stay at home and fight the battle as civilians, the cottage in the suburbs is the security we look forward to when the world is again at peace. When the noise of battle dies, when men and women across the world renew their peacetime pursuits, those of us who have invested in War Bonds can step immediately into the future we planned. So the foxhole and the cottage in the suburbs aren't so far apart after all. Different as they seem, they have one common denominator—War Bonds. Extra bonds will move our boys out of the foxholes sooner." THE EDITOR.

ADVERTISING Dept. CHICAGO AMERIKANSKI SLOVENEK Agency Phone: FRANKlin 5144

HELP WANTED — MEN

GARAGE MEN Days or Nights Top salary to reliable men Apply at once RITZ CENTRAL GARAGE 5518 Lake Park Ave., Chicago (5-8-11-15-18)

MAINTENANCE MAN

Almore Dye House 4424 WENTWORTH AVE. Chicago, Ill. (4-8-12-15)

FIREMAN

Factory Laborer 48 hours week Time 1/2 for overtime Steady jobs

KOPPERS CO. INC.

Tar and Chemical Div. 39th St. and 52nd Ave. Cicero, Ill. CRAWford 4220 (5-8-12-15)

WASH MAN

PRESS OPERATORS Plenty of Overtime COMMERCE CLUB OF Northwestern University 339 E. CHICAGO (28-1-8)

Woodworkers — Machinist And Machinist Helpers Small Shop — Good Pay Permanent Position NOVEL CRAFT 345 S. CICERO (28-4-8)

HELP WANTED — MALE HELP WANTED — FEMALE

MEN - WOMEN

PAPER BOX MAKERS NEEDED AT ONCE

* Single Staying Machine Operators
* Hand Workers
* Strippers
EXPERIENCED — GOOD WAGES

Fine Working Conditions — Paid Vacations
Plenty of Overtime at Time and 1/2 Over 40 hrs.
These Jobs Are Permanent Now and After Victory

Apply

KORLE, INC.

2229 SOUTH MICHIGAN (28-1-4)

ESSENTIAL INDUSTRY

NEEDS AT ONCE MEN AND WOMEN NO EXPERIENCE NECESSARY ASSEMBLERS — INSPECTORS SHIPPING CLERKS — STOCK CLERKS 100% WAR WORK REGULAR PAY INCREASES — BONUS — FREE INSURANCE Steady work now and after the war.

MOTOROLA

Galvin Manufacturing Corp. 4545 W. Augusta (28-1-4-8-11-15-18)

MEN

Join an Organization with a Future

D. O. JAMES MFG. CO.

NEEDS AT ONCE

ASSEMBLERS — Day Work
OPERATORS — ENGINE LATHE —
TURRET LATHE — BORING MILL —
GRINDERS — Internal and External

Good Starting Salary
Time and One-Half Over 40 Hours
Fine Working Conditions
Apply Today!
1140 W. MONROE STREET (28-1-4-8)

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Ob teh besedah je njegov razgreti obraz spreletel tako žalosten izraz, da se je Orana zdrnila. Toda nekaj v njej se je uprla, da bi se vdala, popustila. Ni vedela, ali je bila to jeza zaradi njegovega nerazumevanja ali užaljeni ženski ponos. Vzkliknila je:

"Saj me tudi vi ne ljubite!"

Nekaj trenutkov je bilo vse tiho. Moreno je okleval. Kaj neki bo odgovoril? Orana je čutila, kako ji v sencih bije srce.

Trdno in strmo se je zagledal vanjo. In zazdelo se mu je, da ga njene velike, sinje oči izzivajo, oštevajo in mu kljubujejo. Zmignil je z rameni in hladno dejal:

"Ne."

Ta edina kratka beseda je zadela mlado ženo v srce. Zgрозila se je, kakor da bi jo bil kdo z bičem udaril, toda videč, da jo Miguel izza priprtih trepalnic napeto opazuje, je skušala svoje razočaranje skriti v jezi:

"Vedela sem, da boste to odgovorili," je vzkliknila vsa razjarjena. "Sicer pa, ali ste sploh zmožni ljubezni? Ali niste morda pustili svojega temperamenta pri nevesti, ki ste jo zapustili zaradi mene? Dobro! Vrnite se v svojo domovino, tja, kjer morje ne znanjo niti eno samo noč spoštovati čast dekleta, ki sta ga slučaj in nesreča pahnili v njih roke!"

Mladi diplomat je vztrepetal po vsem životu. Ta očitek ga je zadel v živo.

"Dovolj, Orana!" je vzkliknil. "Zato torej ste se pripeljali iz Pariza, da bi mi očitali? Morda zato, da bi me obsuli z žalitvami? Zdaj ste menda zadovoljni! Zdaj boste vendarle dovolili, da bom odšel. Mislim, da si nimava ničesar več povedati!"

Vstal je in z jeznim gibom utrlil komaj prižgano cigareto.

"In zdaj," je vzkliknil izzivalno, "zbo- gom za zmerom, madame!"

XLVIII.

S široko odprtimi očmi je gledala Orana, kaj počne njen mož. Bila je kar hroma od žalosti in razočaranja.

Visoko dvignjene glave in zelo bled je Moreno stopil proti vratom.

S pridušenim krikom ga je mlada žena ustavila. Takšna odločnost je žarela iz njenih oči, toda tudi tako brezmejen obup, da se je mladi Španec nehote ustavil.

"Ne hodite, Miguel!" je vzkliknila. "Čeprav me boste preklinjali, izvedeti morate vse!"

"Vse? Kaj vendar še?" je nebrizno dejal in pritisnil na kljuko, kakor da bi hotel oditi.

"Govorili ste o smešnosti... o tistem gospodu... mojem znanu. Mislim, da sem vam storila krivico, kakršne še ne slutite ne!"

Na obrazu ji je zaigral grenak nasmešek, ko je pristavila: "Zdaj boste imeli vsaj vzrok, da me boste zaničevali."

Mladi mož je nenadno izpustil kljuko, se sunkovito obrnil in se živčno zagledal v svojo ženo: "Kaj govorite? S tistim človekom? Vi?"

Ni odgovorila, temveč skesano pobesila glavo.

"Govorite vendar!" je zakričal Moreno in jo stresel za ramena. "Kaj je bilo med vami in med njim?"

"Zaupni pogovori!" je odgovorila komaj slišno. "Strašne zaupnosti."

Moreno je obstal kakor vkopan. Kaj neki bo še prišlo na dan?

"Ne razumem vas. Kaj ste mogli zaupati temu tujcu?"

"Vse!"

Mladi mož je prebledel. Tudi Orana je bila čisto bela v obraz. Trepetala je kakor šiba na vodi. Zasmilila se mu je. "Kaj ste hoteli povedati, Orana?" je povzel nekoliko prijazneje in jo prijel za roko. "Govorite za božjo voljo! Tako nemiren sem... Tisti mož..."

"Samo tovariš, saj sem vam že dejala." "Torej?"

Mlada žena je strmela v svojega moža, ne vedoč, kako bi pričela pripovedovati. Po bledem licu ji je zdrknila solza in padla na Miguelovo roko.

"Poslušajte, Miguel! Morate me razumeti! Bili ste pretrdi z menoj... Sramovali ste se svoje žene, hoteli ste jo zatajiti pred svetom, pred svojimi znanci in prijatelji. Sam Bog ve, kako sem trpela! Hotela sem se maščevati... Tako prezirljivo ste danes opoldne ravnali z menoj, da me je zadelo kakor strela z jasnega. Tega nisem pričakovala, bilo je tako nenadno, nepričakovano! Saj sem vendar kljub vsemu vaša žena, saj nosim vaše ime! Skušnjava, ki me je zapeljala v greh, je bila tako vabljiva..."

Hladnost je kakor oklep padla z njega in vročino je vzkliknil: "Kaj ste storili, Orana?" Tisoč misli mu je preblisnilo možgane, tisoč zlih slutenj.

Ni takoj odgovorila.

Na lepem se je zavedela, kako nepremišljeno je ravnala, da je malone tujemu častnikarju povedala tako zaupne podrobnosti iz Miguelovega in svojega življenja.

Da, zato, da bi se maščevala, je hotela sporočiti vsemu svetu, da je ta mladi diplomat poročen... In prav za prav je to storila samo zato, da bi moral tudi Miguel pred svetom priznati, da ima ženo.

Vse to je bilo res in neizpodbitno...

Hkrati se je pa tisti trenutek zavedela, da ji Moreno tega nikoli ne bo odpustil, če bo častnikar, kljub svojim obljubam, napisal samo trohico več, kakor je bilo potrebno. Ne, njen mož, znan diplomat, ne bo odpustil, da bi se kdo norčeval iz njega...

Prav te besede ju bodo morda bolj ločile kakor nedolžni domači preprički...

Zaprla je oči ob zavesti, da je zdaj vse to nepopravljivo. Tiho je pričela ihteti. Miguel jo je podprl in odvedel k naslonjaču.

Nemirno jo je ogledoval. Slutil je nekaj strašnega, toda ni mogel uganiti, kako naj se brani.

Toda že sama misel, da je v vso zadevo vpleten tudi zopni neznanec, ki ga je videl opoldne v Oranini družbi, mu je hitreje pognala kri po žilah. Hotel je biti na čistem in priganjal je Orano:

"Govorite vendar, Orana! Kaj ste storili? Na trnjih sem! O kakšnem maščevanju govorite?"

Zmajala je z glavo, z ubogo glavo, polno zlih slutenj, kesanja in očitkov.

Pogladila se je po čelu; na lepem se je sama sebi zazdela tako utrujena, tako šibka, kakor da bi jo valovi na svojih grebenih odnajali nekam daleč v neznanu.

"No, Orana, kaj je s tistim človekom? Kaj ste mu zaupali?"

Že se je v njegovem srcu nabirala jeza, grozeča, da sleherni trenutek poruši vse, kar je še ostalo med njim in njegovo ženo.

Orana je začutila nepotrpežljivi zvok njegovega glasu. Dvignila je oči in pogledala svojega moža.

"Vse sem mu povedala," je dahnila.

"Vse? Kaj pomeni ta vse?"

"No, pač vse, kar sva doživela! Najino srečanje v Barceloni, najina nepričakovana poroka, tiste ure potem... Vse!"

"Ni še čisto doumel, kaj mu hoče povedati. Brez misli je ponovil:

"Najina poroka?"

"Da."

"Kako sva se spoznala?"

"Oh, ne. Tega nisem natanko opisala... tudi nisem omenila, da ste mi rešili življenje."

(Dalje prih.)

"Amerikanski Slovenec" je vez, ki povezuje vse Slovence po Ameriki med seboj.

AMERIŠKE BOMBE DEŽUJEJO NA PAJONCE; BOJI NA EVROPSKIH BOJIŠČIH

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prodiranje pa je podobno počasna vrtnanju radi številnih zaprek in ovir v trdnjavskem pasu Siegfriedove črte.

Zadnje dni so Nemci izvajali več srđitih protinapadov, katere so pa Amerikanci odbili in Nemce pognali nazaj.

Boji v Holandiji so še vedno otežkočeni vsled razmočene zemlje, potov in cest. Nižavske kraje so Nemci poplavalili še pred jesenjo in voda ovira premikanje čet in opreme. Upanje je, da v mrzljem vremenu, ko bo površina zemlje zmrznila, bodo boji zepet oživilili.

London, Anglija. — Zavezniki bombniki so zadnja dva dni izvedli obsežne zračne napade na zaledja ob Renu in na novo povzročili obsežne škode.

O ruskih operacijah na Ogerkem pa se poroča, da zdaj Rusi pritiskajo od treh strani na Budapešto in da ta zdaj ne bo dolgo vzdržala pred ruskim pritiskom.

ANGLEŠKI DIPLOMAT UBIT

London, Anglija. — Sir Eric Teichman, 60 let star bivši svetnik pri angleškem poslanstvu v Chungkingu na Kitajskem, je bil v nedeljo ustreljen na svojem posestvu, ko se je sprehajal. Detektivi so na delu, da odkrijejo zločin.

Important notice

War Manpower Commission regulations effective July 1, 1944, require that male workers to be employed must have a referral card from the United States Employment Service. This does not prevent any worker from first investigating job opportunities offered by any advertiser.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 51. leto.

Članstvo: 39,600 Premoženje: \$5,700,000

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, pošteti in nadosolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavarujete za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema molke in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še niste član ali članica te močnega in bogate katoliške podporna organizacije, potrudite se in pristopite takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Hranite s časom pri kupovanju za

Pošljite prijateljem, uposlencem, ali tovarišem

Dajte vašemu Floristu vašo božična naročila

Da mu daste časa, da bo vam najbolj postregel.

P. S.: Vaš florist lahko brzojavno naroči cvetlice kjerkoli v Ameriki.

BOŽIČ

CVETLICE

ZGODAJ!

ALLIED FLORISTS' ASS'N

NAZNANILO IN VABILO!

Prijateljsko vabiva vse rojake Slovence na obhajanje najinega rojstnega dneva na Silvestrov večer ali New Year's Eve

31. DECEMBRA ZVEČER

Igrala bo Pucel-Foysova godba tako, da bo veselja za vse na koše. Večerja bo za vse pripravljena brezplačno.

Na veselo svidenje na Silvestrov večer!

MR. in MRS.

ANTON GOLENKO

LASTNIKA SLOVENSKE GOSTILNE IN RESTAVRACIJE

2246 Blue Island Ave.,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Na tisto Maginotovo linijo

Imel besede jutri, ako kdo danes nič ni storil za stvar alirancov. Vsaj po Ameriki je več vrst "Avstrijcev". Avstrije menda hoče sam oča Stalin. Kakšno? In kakšno hočejo ti amerikanski Avstrijci? Ne povejo ravno, ampak monarhistični Avstrijci sanjajo o — Avstro-Ogrski v vsem tedanjem obsegu. To lahko pustimo, so prazne sanje, dasi mlo prosijo celo za molitev za "slavno" Avstrijo, ki je bila Slovanom kri. Kakšno hočejo drugi? Morda le v predvojnem obsegu, in na tako je bržkone mislil tudi Stalin. Ampak kooperacija? Saj je, trdijo. "Avstrijski gerilci" so se pridružili menda celo Titu! Glej jih šmente. Ti amerikanski Avstrijci so izključno le Nemci, le kak bebec utegne biti med njimi, ampak "avstrijski gerilci" so koroški Slovenci, in ti niso šli med gerilce za Avstrijo, ker hočejo proč od nje in tja, kamor po naravi spadajo, pod Jugoslavijo hočejo. Nemški Avstrijci so fige na cesti poljubovali, ko je prišel Hitler. Zdaj se je spreobrnili in se preobrača, in mnogi grejo tja, kamor se preobrača, ampak brez nadležne kooperacije naj bi se preobrnilo. Law pa pravi: nix do! Nema peneza, nema muzike.

Koliko je človek vreden?

Buharin je glasnik komunizma. V svojem komunističnem Abecedniku pravi: "Človeško telo ima dosti masti za sedem kosov mila, dosti železa za povprečen žebelj, dovolj fosfora za 2000 žveplenk in toliko žvepla, da se kdo lahko iznebi vseh bolh. Vse to je skupaj vredno en rubelj in 95 kopejk (do 70 centov). Toliko je človek vreden." Po ti teoriji je človek gola snov.

Po ideologiji nacizma je človeška osebnost različna od materialne snovi, pa ni bistveno različna od živali. Hitler grmi: "Med človekom višje rase in med človekom nižje rase je več bistvene razlike kakor med človekom nižje rase in visoko razvito živaljo."

Ni čuda, da so padale žrtve kakor muhe na obeh straneh. Žal, da ni ostalo le pri kaki satanski teoriji, teorijo so upeljali tudi v prakso, in praktičnega uveljavljanja za človeka še ni konec.

Ko so Rusi prišli v Zofijo, so bili tam že angleški in amerikanski zastopniki zasebnih kapitalistov, ki imajo svoje interese pri rumunskih oljnih vrelcih. Rusi so jim pokazali vrata. Ti salamenski kosmatini, ko smo vendar alirani! Vidim vest: "Tito je odslovil iz dežele angleške in amerikanske vojaške odposlance in se naslonil zgolj na Rusijo." Salamenski in kosmati Tito. Pri presojenju ostanem še hitro počasen.

Ko so l. 1920 kosmati Rusi stali pred Varšavo, so bili Angleži okoli Jugoslovanov in se cedili medu. Ko je nevarnost minila, so bili Nemci pri medu, napram Jugoslovanom so bili, kakor bi imel vsak marelo v hrbtu. Well, prazen žakelj ne stoji pokoncu, je dejal Benjamin Franklin.

Debele knjige so pisane, kako naj bi bilo po končani vojni. Načrti so na sebi dobri, saj še mravlja skrbno skrbi, kako se bo preživela skozi zimo. Neki so pri teh načrtih kakor sršeni, najraje bi vse Nemce z Japonci vred kar pohrustali. Do kaj enakega ne bo prišlo. Kaša je vroča v piskru, na žlici je jo treba ohladiti.

V Ljublinu so odprli katoliško univerzo. Kdo? Vlada pač, ki je tam in tista vlada je tam po milosti Moskve. Morda je ta vlada tudi prefrigana. Pesek v oči. Well, konca še ni. Radoveden pa sem, kaj porečejo taki, ki na Moskvu hudo po strani gledajo.

V angleškem parlamentu je podtajnik Law izjavil, da ne bo

imel besede jutri, ako kdo danes nič ni storil za stvar alirancov. Vsaj po Ameriki je več vrst "Avstrijcev". Avstrije menda hoče sam oča Stalin. Kakšno? In kakšno hočejo ti amerikanski Avstrijci? Ne povejo ravno, ampak monarhistični Avstrijci sanjajo o — Avstro-Ogrski v vsem tedanjem obsegu. To lahko pustimo, so prazne sanje, dasi mlo prosijo celo za molitev za "slavno" Avstrijo, ki je bila Slovanom kri. Kakšno hočejo drugi? Morda le v predvojnem obsegu, in na tako je bržkone mislil tudi Stalin. Ampak kooperacija? Saj je, trdijo. "Avstrijski gerilci" so se pridružili menda celo Titu! Glej jih šmente. Ti amerikanski Avstrijci so izključno le Nemci, le kak bebec utegne biti med njimi, ampak "avstrijski gerilci" so koroški Slovenci, in ti niso šli med gerilce za Avstrijo, ker hočejo proč od nje in tja, kamor po naravi spadajo, pod Jugoslavijo hočejo. Nemški Avstrijci so fige na cesti poljubovali, ko je prišel Hitler. Zdaj se je spreobrnili in se preobrača, in mnogi grejo tja, kamor se preobrača, ampak brez nadležne kooperacije naj bi se preobrnilo. Law pa pravi: nix do! Nema peneza, nema muzike.

Stalin je prejšnja leta govoril do štiri ure. Komentirali so in komentirali. Zadnjič je govoril le dvajset minut. Zopet bodo komentirali, ker do danes v Moskvi še nihče ne sme ali ne more govoriti. Ni pomoči. Vprašanje danes bi le bilo: Ali je tudi prav in pravilno govoriti? Besede so tu, dejanj je še malo.

POSLUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

Vaše molitve

SO ZA

POKOJNE

Vaše cvetlice

SO POSLANE

K POGREBOM

DA TOLAŽIJO ONE,

KI SO ŽIVI.

DR. H. M. LANCASTER

Dentist

2159 West Cermak Rd.

Telefon Canal 3817

(ogel Leavitt St.)

CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje OPTOMETRIST 1801 So. Ashland Avenue Tel. Canal 0523 Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

THE ENEMY IS STILL THERE!

Keep Buying 6 Extra Bonds!